

Aika 16.09.2024, klo 17:05 - 20:43

Paikka Kunnanhallituksen kokous

Käsitellyt asiat

- § 175 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 176 **Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 177 **Pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 178 **Yhteistoimintaneuvottelut Rautalammin kunta**
- § 179 **Perusopetuksen kouluverkko**
- § 180 **Nuorten pajatoiminnan lopettaminen**
- § 181 **Uimahallin kesäsulku**
- § 182 **Ehdotus joukkoliikenteen kustannusten jaoksi**
- § 183 **Perusopetuksen opinto-ohjaajan virka**
- § 184 **Perusopetuksen teknisen työn opettajan virka**
- § 185 **Kaavoitusaloite koskien Pitkäjärvenkankaan tuulivoimahanketta**
- § 186 **Kannanotto Savon Kuituverkko Oy:n omistajastrategiaselvityksen vaihtoehtoihin**
- § 187 **Taloudenseurannan raportti 7/2024**
- § 188 **Kuntien harkinnanvarainen valtionosuuden korotus vuonna 2024**
- § 189 **Hakemus lisämäärärahasta, tekninen toimi**
- § 190 **Yleisen arvonlisäverokannan muutos**
- § 191 **Vuoden 2025 talousarvio raami**
- § 192 **Ostotarjous tontista, Kuutinranta tontti 14**
- § 193 **Määräalan ostotarjous 686-408-66-8 kiinteistöstä**
- § 194 **Lautakuntien pöytäkirjat**
- § 195 **Ilmoitusasiat**
- § 196 **Kunnanjohtajan ajankohtaiskatsaus**

Saapuvilla olleet jäsenet

Matti Kärkkäinen, puheenjohtaja
Tiina K. Puranen, 2. varapuheenjohtaja
Päivi Heikkinen, saapui 17:20, poistui 19:59
Tuomo Hänninen
Anne Karhunen
Sinikka Korhonen
Linda Nissinen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Merja Koivula-Laukka, hallintojohtaja, sihteeri
Sari Hintikka-Varis, kunnanvaltuuston pj.
Mika Koukkari, kunnanvaltuuston 2. vpj.
Ari Lindgren, tekninen johtaja, poistui 17:17
Anu Sepponen, kunnanjohtaja
Tuulikki Tiihanoff, kunnanvaltuuston 1.vpj.
Matti Vänttinen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, poistui 17:54

Allekirjoitukset

Matti Kärkkäinen
Puheenjohtaja

Tiina K. Puranen
Puheenjohtaja
§179

Merja Koivula-Laukka
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

17.09.2024

17.09.2024

Tuomo Hänninen

Anne Karhunen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on nähtävillä kunnanvirastolla ja Rautalammin kunnan internetsivuilla

§ 175

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Merja Koivula-Laukka

merja.koivula-laukka@rautalampi.fi

hallintojohtaja

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden (Rautalammin kunnan hallintosääntö 134 §).

Kokous on päätösvaltainen, kun se on kutsutaan koolle KunL:n 103:n mukaan. Kuntalain 103 §:n nojalla muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Kokous on laillinen, kun se on kutsuttu koolle hallintosäännön 127 - 130 §:ien mukaisesti. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika, paikka ja käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielinten päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, jolla on läsnäolo-oikeus ja -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Kokouskutsu lähetetään vähintään neljä päivää ennen kokousta tai toimielimen päättämällä tavalla. Esityslistat julkaistaan kunnan verkkosivulla.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

§ 176

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Valmistelija / lisätiedot:

Merja Koivula-Laukka

merja.koivula-laukka@rautalampi.fi

hallintojohtaja

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella toisin päätä (Rautalammin kunnan hallintosääntö § 136). Hallintosäännön §:n 137 mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimitella voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 177

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Valmistelija / lisätiedot:

Merja Koivula-Laukka

merja.koivula-laukka@rautalampi.fi

hallintojohtaja

Rautalammin kunnan hallintosäännön 146 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirjan sisällöstä ja sen pitämisestä vastaa puheenjohtaja. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Pöytäkirjan tarkastaa voimassa olevan käytännön mukaisesti kaksi kokouksessa paikalla ollutta toimielimen jäsentä tai varajäsentä. Toimielin valitsee tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajat, jotka tarvittaessa toimivat ääntenlaskijoina.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tuomo Hänninen ja Anne Karhunen.

Kunnanhallitus, § 123, 15.05.2024

Kunnanhallitus, § 178, 16.09.2024

§ 178

Yhteistoimintaneuvottelut Rautalammin kunta

RauDno-2024-241

Kunnanhallitus, 15.05.2024, § 123

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Sepponen

anu.sepponen@rautalampi.fi

kunnanjohtaja

Rautalammin kunnan talouden tasapainottamistyötä on tehty vuodesta 2019 lähtien. Taloustilanne saatiin kääntymään tasapainoon vuosien 2021-2022 osalta, mutta vuosi 2023 kääntyi jälleen alijäämäiseksi. Vuoden 2023 toteutunut sote-uudistus muutti kuntien toimintaa ja taloutta pysyvästi. Samalla ensimmäinen vuosi osoitti, että vakaan tasapainon löytäminen puolittuneella tulotasolla ei ole mahdollista ilman rakenteellisia toimenpiteitä kunnan toiminnan tehostamiseksi, menojen tason alentamiseksi tai tulojen kasvattamiseksi. Siksi on välttämätöntä, että talouden tasapainottamistyön on kohdistuttava kunnan toimintojen kokonaistarkasteluun. Kunnan talousarvio vuodelle 2024 oli lähtökohtaisesti 11. 243 euroa ylijäämäinen , mutta jo maaliskuussa 2024 se kääntyi sivistystoimen lisämäärärahaesityksen jälkeen 13.257 eur alijäämäiseksi. Myös talousarvion suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä seuraavasti: vuosi 2025 : -367. 662 ja vuosia 2026: -365.274 euroa. Kunnan taseessa on tällä hetkellä noin 3.1 miljoonaa kertynyttä ylijäämää, joka ei kuitenkaan ratkaise kirjanpidollisena arvona ratkaise käyttötalouden haastetta.

Kuntalain 110 §:n mukaan "Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan". Eli mikäli kunnan taseeseen muodostunut ylijäämä ei riitä kattamaan kuluvalle vuodelle mahdollisesti muodostuvaa alijäämäistä tulosta ja tämän lisäksi laadittava talousarvio muodostuu alijäämäiseksi, on taloussuunnitelmavuosille esitettävä toimenpiteet, joilla talous saadaan tasapainoon.

Yhteistoimintamenettely

Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (449/2007 muutoksineen) 4 §:n mukaisesti työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- 1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;

- 2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- 3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;
- 4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Yhteistoimintamenettely ja -neuvottelu ulottuu koko kunnan organisaatioon ja henkilöstöön. Talouden tasapainottaminen tulee todennäköisesti edellyttämään rakenteellisia ja pysyviä muutoksia kunnan palveluissa, toiminnoissa ja tehtävissä.

Vaikutusten arviointi:(alleiviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ **kielteinen**/ ei vaikutusta

- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ **ei vaikutusta**

- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ **ei vaikutusta**

- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ **ei vaikutusta**

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää:

- aloittaa talouden tasapainottamisohjelman päivittämisen
- käynnistää yhteistoimintaneuvottelut kokonaistilanteen kartoittamiseksi Toimintojen mahdollisia muutoksia ja uudelleen organisoimisesta työnantajan tulee neuvotella asiasta henkilöstön edustajien kanssa ennen kuin tekee ratkaisuja.
- yhteistoimintaneuvottelut koskevat koko kunnan henkilöstöä
- yhteistoimintamenettelyllä tavoitellaan noin 300 000 euron säästötavoitetta vuoden 2025 loppuun mennessä

Esittelijä tarkensi esitystä kokouksessa: varhaiskasvatus ja esiopetus rajataan toistaiseksi yhteistoimintamenettelyn ulkopuolelle.

Päätös

Tiina Puranen esitti, että kunnanjohtaja tiedottaa säännöllisesti kunnanhallitusta yhteistoimintaprosessin etenemisestä.

Esittelijän esitys hyväksyttiin lisäyksellä, että kunnanhallitusta tiedotetaan säännöllisesti yhteistoimintamenettelyn etenemisestä.

Anu Sepponen, Merja Koivula-Laukka
anu.sepponen@rautalampi.fi, merja.koivula-laukka@rautalampi.fi
kunnanjohtaja, hallintojohtaja

Yhteistoimintalain (449/2007) 5 §:n 2 momentin mukaan laajakantoiset tai henkilöstöä yleisesti koskevat asiat käsitellään 14 §:ssä tarkoitetussa yhteistoimintaelimessä. Yhteistoimintalain 14 §:n mukaan kunnassa on yhteistoimintaelin, joka koostuu työnantajan ja henkilöstön edustajista. Rautalammin kunnassa yhteistoimintaelimenä toimii kunnan yhteistyötoimikunta. Yhteistyötoimikunnassa ovat jäsenenä työnantajan nimeämät edustajat sekä henkilöstön edustajina pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutettu.

Kunnanhallitus päätti YT-menettelyn käynnistämisestä kokouksessaan 15.5.2024. Menettelyn tavoitteena oli löytää noin 300.000 eur säästöt henkilöstöyökuuluissa vuosien 2024-2025 aikana. YT-menettely koski koko kunnan henkilöstöä, pois lukien varhaiskasvatus ja esiopetus. Yhteistoimintaneuvottelut aloitettiin 29.5.2024. Neuvotteluja jatkettiin 17.6 ja 2.9.2024. Yhteistoimintaprosessin aikana toimialajohtajat kävivät henkilöstönsä kanssa keskusteluja mahdollisista palveluiden rakenteellisista muutoksista, palveluiden organisoinnista, tehtäväkuvista yms.

Yhteistoimintaneuvottelussa 2.9 todettiin, että lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialalueella (13.4.2007/449) 13 §:ssä kuvattu yhteistoimintavelvoite on täytetty. 3.9.2024 henkilöstölle pidettiin yhteinen teams-kokous, jossa käytiin kunnan taloustilannetta sekä menettelyn lopputuloksen henkilöstövaikutukset.

Neuvoteluiden lopputulos:

1. Hallinto: Hyödynnetään eläköitymisiä, neuvonnan toimintaa supistetaan, tehtäväkuvia muokataan+ tehtävien uudellen järjestely, palvelutasoa lasketaan. Säästö **1 htv /43.000 €, 2025**
2. Tekninen toimi: vapautuneet kaksi siivoustoimen toimea jätetään täyttämättä, palvelutasoa lasketaan. **2 htv, säästö 41.000 €/2024, 2025 /40.000 €.**
3. Vesi- ja viemärilaitos: tuplamiehitys puretaan (eläköityminen), säästö **1 htv/ 55.000 €, 2025**
4. Sivistystoimi, perusopetus:kouluverkon supistus **1.8.2025, 3htv. Säästö 67.000 € /2025, säästö 2026/160.000 €**
5. Kirjasto: nyt kaksi osa-aikaista --> yksi kokoaikainen toimi tilalle, säästö 0,13 ht **v 2500 eur 2025, 5 000eur, 2026**
6. Uimahalli: supistetaan aukioloaikoja, säästö henkilöstömenoista **5 000 €. 2025**
7. yläkoulun virkojen muuttumiset päätoimisen tuntiopettajan tehtäviksi noin. **5000 eur 2024**

Yhteistyötoimikunta käsitteli ja hyväksyi neuvottelutuloksen maanantaina 2.9.2024

Neuvotteluissa päädyttiin edellä mainittuihin toimenpiteisiin, jotka jakautuivat osittain vuoden 2024 ja vuoden 2025 henkilöstömenoihin kohdistuviin säästöihin. Vuoden 2024 osalta säästöt olivat yhteensä 46.000 euroa. Vuoden 2025 osalta 212.500. eur. Henkilöstösäästöt vuosien 2024-2025 osalta ovat yhteensä 258.500 eur. Tavoite 300.000 eur säästö ei toteutunut ; säästötavoitteesta jäätin 41.500. Toisaalta vuoden 2026 puolelle säästöä on henkilöstömenoista nyt päätettävänä olevilla keinoilla saada mahdollista 165.000 eur.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi 2.9.2024 päättyneiden kunnallisen yhteistoimintalain mukaisten neuvottelujen tuloksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

yt-toimikunta, toimialat, henkilöstö.

Hyvinvointilautakunta, § 69, 10.09.2024
Kunnanhallitus, § 179, 16.09.2024

§ 179

Perusopetuksen kouluverkko

RauDno-2024-441

Hyvinvointilautakunta, 10.09.2024, § 69

Valmistelijat / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Liitteet

- 1 Lapsivaikutusten arviointi, kuulemisen raportti (2).pdf
- 2 kouluverkkoselvitys syyskuu 2024.pdf

Rautalammin kunnan perusopetuksen kouluverkko

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 05.04.2022 §16 kouluverkon osalta, että kouluverkon tarkastelua jatketaan vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen aikana. Hyvinvointilautakunta päätti kokouksessaan 02.08.2023 §80 linjauksesta perusopetuksen kehittämisen menettelytavaksi. Hyvinvointilautakunnan päättämän linjauksen perusteella syksyllä 2023 ja alkuvuodesta 2024 toimi työryhmä, jossa oli nuorten, huoltajien, henkilöstön, lautakunnan, koulun johdon ja sivistysjohdon edustus. Osaksi työryhmän työtä valmistui talvella 2024 laaja lasten ja nuorten kuuleminen kouluverkkoasioista ja koulutuksen kehittämisestä. Huoltajille ja laajemmin kaikille kuntalaisille oli koulutuksen tulevaisuutta käsittelevät illat sekä Kerkonjoen koululla että Matti Lohen koululla syksyllä 2023.

Koulutuksen kehittämiseksi haettiin rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä alkuvuodesta 2024. Ministeriöltä tuli kuitenkin kielteinen päätös keväällä 2024. Päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, johon ei ole saatu vastausta. Toinen rahoitushakemus tehtiin huhtikuussa 2024 Opetushallitukselle. Hakemukseen tuli myönteinen päätös juhannuksen alla 2024; rahoituskausi on vuoden 2026 loppuun. Myönnetty rahoitus on merkittävä: 246 600 €. Hanke on yhteinen kuuden kunnan kanssa.

Kuntalaisten kuulemisia kouluasioista on järjestetty alkuvuodesta 2023 Kerkonjoen koululla, syksyllä 2023 Kerkonjoen koululla ja Matti Lohen koululla sekä elokuussa ja syyskuun alussa 2024 yhteensä neljä kappaletta Kerkonjoen koululla, Matti Lohen koululla sekä Puroniemessä. Keskeisinä sisältöinä elokuun 2024 kuulemisissa ovat olleet seuraavat teemat: väestökehitys ja oppilasennuste, kunnan taloustilanne, lapsen oikeudet, kunnan elinvoima, eri vaihtoehdot koulutuksen järjestämiseen sekä päätöksenteon aikajana. Keskustelun aikana pohdittiin myös Kerkonjoen tilojen käyttöä, mikäli tehtäisiin päätös koulutoiminnan loppumisesta Kerkonjoen koulussa.

Oppilaiden kuuleminen toteutettu hyvin laajana prosessina kuntaorganisaation ulkopuolisen tutkijan tekemänä talvella 2024. Keskeiset löydökset validoitiin elokuussa 2024 talven kuulemista suppeammalla aineistolla.

Talvella 2024 pyöreän pöydän työryhmässä vahvimaksi tulevaisuusnäkymäksi priorisoitu vaihtoehto (UKK3.0-malli) vaatii usean vuoden kehittämistyön, eikä siitä ole apua kunnan akuutin talousahdingon helpottamiseksi. Käytännössä lyhyen aikavälin talousvaikutuksia voidaan saada vain siirtämällä oppilaita alakoulujen välillä joko Matti Lohen koululta Kerkonjoen koululle tai Kerkonjoen koululta Matti Lohen koululle. Kuntalaiskuulemisessa 07.08.2024 nousi lisäksi esiin ajatus koko kunnan alkuopetuksen keskittämisestä Kerkonjoen koululle, mutta pedagogisesti kiinnostavan ehdotuksen toteuttaminen lisäisi merkittävästi oppilaskuljetuskuluja eikä siksi ole taloudellisesti kestävä ratkaisu.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kouluverkosta päätettäessä tulee analysoida seuraavat asiat:

- kunnan taloudellinen tilanne ja talouden näkymät
- opetuksen käyttötalous ja investoinnit
- nykyinen kouluverkko, nykyisten koulutilojen kunto sekä käyttö muuhun kuin opetukseen
- pedagoginen tarkoituksenmukaisuus
- lähikoulun osoittamismenettely
- koulukuljetukset
- opiskeluhuoltopalvelut
- oppilasennusteet kunnassa ja oppilaaksiottoalueittain
- kuntarajat ylittävä yhteistyö
- henkilöstösuunnitelma
- esitys perusopetuspalvelujen uudesta järjestämisestä sekä uudesta kouluverkosta
- esitys oppilaiden lähikoulujärjestelystä
- esitys henkilöstön sijoittamisesta
- arviointi päätösehdotuksen vaikutuksista
- arviointi lapsivaikutuksista

Nämä asiat ovat eriteltyinä päätöksenteon tueksi jaetussa kouluverkkoselvityksessä. Liitteenä on lisäksi lapsivaikutusten arviointi.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian kaikkiin painopisteisiin. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista kestävään kehitykseen, hyvään mielenterveyteen sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Matti Vanttinen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta osaltaan päättää ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle päätettäväksi Kerkonjoen koulun lakkauttamista lukuvuoden 2024–2025 jälkeen 31.07.2025 alkaen

Lisäksi hyvinvointilautakunta päättää yhden oppilaaksiottoalueen muodostamisesta Rautalammin kunnan perusopetukseen 01.08.2025 alkaen; oppilaaksiottoalue kattaa koko kunnan.

Päätös

Äänestys: Perusopetuksen kouluverkko

Tiina Puranen teki vastaesityksen, jota Petteri Haukka kannatti. Vastaesitys on seuraava: Olemme eläneet vuoden niin, että emme ole saaneet mitään tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta. Me päättäjät toimimme virkavastuulla ja meidän on mahdotonta tehdä päätöksiä, ettemme tiedä talouden tunnuslukuja. Siksi esitän, että perusopetuksen kouluverkko viedään uudelleen valmisteluun, kunnes talouden tunnusluvut on tuotu päättäjille. Koulua ja kiinteistöä ei voi erottaa, vaan tämä on kokonaisuus kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa. Lisäksi valmistelussa tulee huomioida elinvoimaisuus ja Kerkonkosken kylän kehittäminen.

Koska tehtiin esittelijän esityksestä poikkeava ehdotus, jota kannatettiin, edetään äänestykseen. Esittelijän esitystä kannattavat äänestävät "jaa", Tiina Purasen vastaesitystä kannattavat äänestävät "ei".

Jaa: Tomi Karttunen, Senja Hallivuori, Hannu Keinänen (pj)

Ei: Tiina Puranen, Petteri Haukka, Hanna Kosonen

Tyhjä: Markus Sjöberg

Todettiin, että jaa- ja ei-äännet menivät tasan (3-3) ja että puheenjohtajan ääni ratkaisee. Esittelijän tekemä päätösehdotus tulee päätökseksi.

Esittelijän päätösehdotus tuli lautakunnan päätökseksi:

Hyvinvointilautakunta osaltaan päättää ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle päätettäväksi Kerkonjoen koulun lakkauttamista lukuvuoden 2024-2025 jälkeen 31.07.2025 alkaen. Lisäksi hyvinvointilautakunta päättää yhden oppilaaksiottoalueen muodostamisesta Rautalammin kunnan perusopetukseen 01.08.2025 alkaen; oppilaaksiottoalue kattaa koko kunnan.

Tiina Puranen ja Petteri Haukka jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen: Olemme eläneet vuoden niin, että emme ole saaneet mitään tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta. Me päättäjät toimimme virkavastuulla ja meidän on mahdotonta tehdä päätöksiä, ettemme tiedä talouden tunnuslukuja. Siksi esitän, että perusopetuksen kouluverkko viedään uudelleen valmisteluun, kunnes talouden tunnusluvut on tuotu päättäjille. Koulua ja kiinteistöä ei voi erottaa, vaan tämä on kokonaisuus kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa. Lisäksi valmistelussa tulee huomioida elinvoimaisuus ja Kerkonkosken kylän kehittäminen.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 179

Valmistelija / lisätiedot:
Matti Vanttinen
matti.vanttinen@rautalampi.fi
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Liitteet

- 1 Lapsivaikutusten arviointi, kuulemisen raportti (2).pdf
- 2 kouluverkkoselvitys syyskuu 2024.pdf

Rautalammin kunnan perusopetuksen kouluverkko

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 05.04.2022 §16 kouluverkon osalta, että kouluverkon tarkastelua jatketaan vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen aikana. Hyvinvointilautakunta päätti kokouksessaan 02.08.2023 §80 linjauksesta perusopetuksen kehittämisen menettelytavaksi. Hyvinvointilautakunnan päättämän linjauksen perusteella syksyllä 2023 ja alkuvuodesta 2024 toimi työryhmä, jossa oli nuorten, huoltajien, henkilöstön, lautakunnan, koulun johdon ja sivistysjohdon edustus. Osaksi työryhmän työtä valmistui talvella 2024 laaja lasten ja nuorten kuuleminen kouluverkkokoasioista ja koulutuksen kehittämisestä. Huoltajille ja laajemmin kaikille kuntalaisille oli koulutuksen tulevaisuutta käsittelevät illat sekä Kerkonjoen koululla että Matti Lohen koululla syksyllä 2023.

Koulutuksen kehittämiseksi haettiin rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä alkuvuodesta 2024. Ministeriöltä tuli kuitenkin kielteinen päätös keväällä 2024. Päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, johon ei ole saatu vastausta. Toinen rahoitushakemus tehtiin huhtikuussa 2024 Opetushallitukselle. Hakemukseen tuli myönteinen päätös juhannuksen alla 2024; rahoituskausi on vuoden 2026 loppuun. Myönnetty rahoitus on merkittävä: 246 600 €. Hanke on yhteinen kuuden kunnan kanssa.

Kuntalaisten kuulemisia kouluasioista on järjestetty alkuvuodesta 2023 Kerkonjoen koululla, syksyllä 2023 Kerkonjoen koululla ja Matti Lohen koululla sekä elokuussa ja syyskuun alussa 2024 yhteensä neljä kappaletta Kerkonjoen koululla, Matti Lohen koululla sekä Puroniemessä. Keskeisinä sisältöinä elokuun 2024 kuulemisissa ovat olleet seuraavat teemat: väestökehitys ja oppilasennuste, kunnan taloustilanne, lapsen oikeudet, kunnan elinvoima, eri vaihtoehdot koulutuksen järjestämiseen sekä päätöksenteon aikajana. Keskustelun aikana pohdittiin myös Kerkonjoen tilojen käyttöä, mikäli tehtäisiin päätös koulutoiminnan loppumisesta Kerkonjoen koulussa.

Oppilaiden kuuleminen toteutettu hyvin laajana prosessina kuntaorganisaation ulkopuolisen tutkijan tekemänä talvella 2024. Keskeiset löydökset validoitiin elokuussa 2024 talven kuulemista suppeammalla aineistolla.

Talvella 2024 pyöreän pöydän työryhmässä vahvimaksi tulevaisuusnäkymäksi priorisoitu vaihtoehto (UKK3.0-malli) vaatii usean vuoden kehittämistyön, eikä siitä ole apua kunnan akuutin talousahdingon helpottamiseksi. Käytännössä lyhyen aikavälin talousvaikutuksia voidaan saada vain siirtämällä oppilaita alakoulujen välillä joko Matti Lohen koululta Kerkonjoen koululle tai Kerkonjoen koululta Matti Lohen koululle. Kuntalaiskuulemisessa 07.08.2024 nousi lisäksi esiin ajatus koko kunnan alkuopetuksen keskittämisestä Kerkonjoen koululle, mutta pedagogisesti kiinnostavan ehdotuksen toteuttaminen lisäisi merkittävästi oppilaskuljetuskuluja eikä siksi ole taloudellisesti kestävä ratkaisu.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kouluverkosta päätettäessä tulee analysoida seuraavat asiat:

- kunnan taloudellinen tilanne ja talouden näkymät
- opetuksen käyttötalous ja investoinnit
- nykyinen kouluverkko, nykyisten koulutilojen kunto sekä käyttö muuhun kuin opetukseen
- pedagoginen tarkoituksenmukaisuus
- lähikoulun osoittamismenettely
- koulukuljetukset
- opiskeluhoitopalvelut
- oppilasennusteet kunnassa ja oppilaaksiottoalueittain
- kuntarajat ylittävä yhteistyö
- henkilöstösuunnitelma
- esitys perusopetuspalvelujen uudesta järjestämisestä sekä uudesta kouluverkosta
- esitys oppilaiden lähikoulujärjestelystä
- esitys henkilöstön sijoittamisesta
- arviointi päätösehdotuksen vaikutuksista

-
- arviointi lapsivaikutuksista

Nämä asiat ovat eriteltyinä päätöksenteon tueksi jaetussa kouluverkkoselvityksessä. Liitteenä on lisäksi lapsivaikutusten arviointi.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian kaikkiin painopisteisiin. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista kestäväan kehitykseen, hyvään mielenterveyteen sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus osaltaan päättää ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle päätettäväksi Kerkonjoen koulun lakkauttamista lukuvuoden 2024–2025 jälkeen 31.07.2025 alkaen.

Lisäksi kunnanhallitus päättää yhden oppilaaksiottoalueen muodostamisesta Rautalammin kunnan perusopetukseen 01.08.2025 alkaen; oppilaaksiottoalue kattaa koko kunnan.

Päätös

Tiina Puranen teki vastaesityksen:

Tätä kouluverkkoa perustellaan ja pyydetään ajattelemaan isossa kuvassa talouden näkökulmasta. Tämä on mielenkiintoista siksi, että isossa kuvassa taloutta ei ole perusteltu päättäjille millään tavalla. Kouluverkko-keskustelussa on pyydetty vaihtoehtoja, mitä tyhjälle kiinteistölle tapahtuu. Keskusteluissa on kerrottu, että nyt puhutaan vain koulusta. Eli emme puhu isosta talouden kuvasta, vaan yksittäisistä asioista. Toisesta säästetään, toisaalle haetaan lisämäärärahaa.

Olemme eläneet vuoden niin, että emme ole saaneet mitään tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta. Me päättäjät toimimme virkavastuulla ja meidän on mahdotonta tehdä päätöksiä, ettemme tiedä talouden tunnuslukuja.

Siksi esitän, että

- Perusopetuksen kouluverkko viedään uudelleen valmisteluun, kun taas talouden tunnusluvut on tuotu päättäjille. Koulu ja kiinteistöä ei voi erottaa, vaan tämä on kokonaisuus kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa. Valmistelussa tulee huomioida elinvoimaisuus ja Kerkonkosken kylän kehittäminen.

- Tämän lisäksi Kerkonjoen koulun lakkauttaminen tulee ajankohtaiseksi siinä kohtaa, kun:
 1. Matti Lohen koululla voidaan luontevasti siirtyä alakoulun puolella yhdysluokkiin, jolloin Kerkon koulun oppilaatkin luontevasti "sujahtavat sekaan" tai
 2. Kerkon koululla ei voida enää järkevästi toteuttaa kahta yhdysluokkaa. Molemmat näistä tapahtuvat oppilasennusteiden perusteella n. 4-5-vuoden kuluttua. Toki nekin ovat vain ennusteita.

Esitystä ei kannatettu.

Pohjaesitys hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin sivistys- ja hyvinvointijohtaja Matti Vääntistä.

Matti Kärkkäinen ja Linda Nissinen jääväsivät itsensä esteellisenä ja he poistuivat kokoushuoneesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Eriävä mielipide

Tiina Puranen jätti eriävän mielipiteen:

Rautalammin kunnanhallituksen 16.9.2024 kokouksen pykälään 179, Perusopetuksen kouluverkko

Tätä kouluverkkoa perustellaan ja pyydetään ajattelemaan isossa kuvassa talouden näkökulmasta. Tämä on mielenkiintoista siksi, että isossa kuvassa taloutta ei ole perusteltu päättäjille millään tavalla. Kouluverkko-keskustelussa on pyydetty vaihtoehtoja, mitä tyhjälle kiinteistölle tapahtuu. Keskusteluissa on kerrottu, että nyt puhutaan vain koulusta. Eli emme puhu isosta talouden kuvasta, vaan yksittäisistä asioista. Toisesta säästetään, toisaalle haetaan lisämäärärahaa.

Olemme eläneet vuoden niin, että emme ole saaneet mitään tietoa kunnan taloudellisesta tilanteesta. Me päättäjät toimimme virkavastuulla ja meidän on mahdotonta tehdä päätöksiä, ettemme tiedä talouden tunnuslukuja.

Siksi esitän, että

- Perusopetuksen kouluverkko viedään uudelleen valmisteluun, kun taas talouden tunnusluvut on tuotu päättäjille. Koulu ja kiinteistöä ei voi erottaa, vaan tämä on kokonaisuus kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa. Valmistelussa tulee huomioida elinvoimaisuus ja Kerkonkosken kylän kehittäminen.

- Tämän lisäksi Kerkonjoen koulun lakkauttaminen tulee ajankohtaiseksi siinä kohtaa, kun:

1. Matti Lohen koululla voidaan luontevasti siirtyä alakoulun puolella yhdysluokkiin, jolloin Kerkon koulun oppilaatkin luontevasti "sujahtavat sekaan" tai
2. Kerkon koululla ei voida enää järkevästi toteuttaa kahta yhdysluokkaa. Molemmat näistä tapahtuvat oppilasennusteiden perusteella n. 4-5-vuoden kuluttua. Toki nekin ovat vain ennusteita.

Hyvinvointilautakunta, § 71, 10.09.2024
Kunnanhallitus, § 180, 16.09.2024

§ 180

Nuorten pajatoiminnan lopettaminen

RauDno-2024-443

Hyvinvointilautakunta, 10.09.2024, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Nuorten pajatoiminta jäi kunnalle hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä, vaikka työkeskustyyppinen toiminta muutoin siirtyi aikuissosiaalityön osana hyvinvointialueille. Nuorten pajan nuorilla täytyy kuitenkin olla asiakkuus myös hyvinvointialueelle taloudellisten etujen saamiseksi. Näin hyvinvointialueen ja kunnan pajatoiminta nuorten osalta on paljolti päällekkäistä. Tämä on johtanut siihen, että nuorten pajan asiakasmäärä on jäänyt hyvin pieneksi. Keväällä ja kesällä 2024 asiakkaita on ollut ajoittain 0-1. Kokoaikaisen työntekijän pitäminen näin pientä asiakasmäärää varten ei ole tarkoituksenmukaista varsinkin, kun kunnassa on tarjolla etsivän nuorisotyön palvelu.

AVI:ltä on saatu avustusta koulunuorisotyön käynnistämiseen 01.10.2024 alkaen. Jos nuorten pajan toiminta päätettäisiin lopettaa, työntekijä voisi siirtyä tekemään koulunuorisotyötä. Työn vaikuttavuus olisi näin merkittävästi nykyistä suurempi.

Sekä pajatoiminta että koulunuorisotyö ovat merkittävältä osin AVIn rahoittamaa. AVI ei näe estettä työntekijän siirtymiselle pajatoiminnasta koulunuorisotyöhön, jos pajatoiminta päätettäisiin lopettaa.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian painopisteistä elinvoimaan ja hyvinvointiin sekä joustavaan työhön ja asumiseen sekä viestintään ja vuorovaikutteisuuteen. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista hyvään mielenterveyteen sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Matti Vanttinen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää, että nuorten pajan toiminta Rautalammin kunnassa lakkaa 30.09.2024 ja että työntekijälle tarjotaan mahdollisuus siirtyä koulunuorisotyöntekijäksi. Kunta varautuu palauttamaan käyttämättä jäävän osuuden AVIn pajatoimintaan myöntämästä avustuksesta (noin 7500 €).

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 180

Valmistelija / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Nuorten pajatoiminta jäi kunnalle hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä, vaikka työkeskustyyppinen toiminta muutoin siirtyi aikuissosiaalityön osana hyvinvointialueille. Nuorten pajan nuorilla täytyy kuitenkin olla asiakkuus myös hyvinvointialueelle taloudellisten etujen saamiseksi. Näin hyvinvointialueen ja kunnan pajatoiminta nuorten osalta on paljolti päällekkäistä. Tämä on johtanut siihen, että nuorten pajan asiakasmäärä on jäänyt hyvin pieneksi. Keväällä ja kesällä 2024 asiakkaita on ollut ajoittain 0–1. Kokoaikaisen työntekijän pitäminen näin pientä asiakasmäärää varten ei ole tarkoituksenmukaista varsinkin, kun kunnassa on tarjolla etsivän nuorisotyön palvelu.

AVIlta on saatu avustusta koulunuorisotyön käynnistämiseen 01.10.2024 alkaen. Jos nuorten pajan toiminta päätettäisiin lopettaa, työntekijä voisi siirtyä tekemään koulunuorisotyötä. Työn vaikuttavuus olisi näin merkittävästi nykyistä suurempi.

Sekä pajatoiminta että koulunuorisotyö ovat merkittävilta osin AVIn rahoittamaa. AVI ei näe estettä työntekijän siirtymiselle pajatoiminnasta koulunuorisotyöhön, jos pajatoiminta päätettäisiin lopettaa.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian painopisteistä elinvoimaan ja hyvinvointiin sekä joustavaan työhön ja asumiseen sekä viestintään ja vuorovaikutteisuuteen. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista hyvään mielenterveyteen sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää yhtyä hyvinvointilautakunnan päätökseen, että nuorten pajan toiminta Rautalammin kunnassa lakkaa 30.09.2024 ja että työntekijälle tarjotaan mahdollisuus siirtyä koulunuorisotyöntekijäksi. Kunta varautuu palauttamaan käyttämättä jäävän osuuden AVIn pajatoimintaan myöntämästä avustuksesta (noin 7500 €).

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntija kuultiin sivistys- ja hyvinvointijohtaja Matti Väänttistä.

Tiedoksi

Nuorisotoimi, hyvinvointiltk,pajatyöntekijä

Hyvinvointilautakunta, § 70, 10.09.2024
Kunnanhallitus, § 181, 16.09.2024

§ 181

Uimahallin kesäsulku

RauDno-2024-442

Hyvinvointilautakunta, 10.09.2024, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Rautalammin kunnan heikon taloustilanteen takia kunnassa on kevään ja kesän 2024 aikana haettu säästökohteita ja mahdollisuuksia palvelurakenteiden uudelleen organisointiin. Yhtenä mahdollisena säästökohteena on esitetty uimahallia.

Uimahallin talousluvut vuoden 2023 tilinpäätöksessä ovat seuraavat (€):

- tuotot	11275
- henkilöstökulut	-27663
- palvelujen ostot	-32024
- aineet, tarvikkeet	-44208
- toimintakulut yhteensä	-103895
- poistot	-21444
- tulos	-114064

Merkittävimmät kuluerät ovat lämmitys, sähkö ja kemikaalit. Merkittävä kuluerä ovat samoin sisäiset siivous- ja talonmiespalvelut.

Uimahallissa oli vuonna 2023 kävijöitä 6022, ja kävijäkohtaiset kulut ovat tilinpäätöksen mukaan 15,11 €.

Uimahallissa on toteutettu esi- ja perusopetuksen lakisääteinen uimaopetus. Siellä on samoin pidetty kunnan uimakoulut lapsille. Kansalaisopistolla on säännöllinen vesiliikuntaryhmä. Ikäihmiset käyttävät uimahallissa myös pelkkiä saunapalveluja talviaikaan. Talvella 2024 käyttöön otettu erityisuimakortti on terveyshaasteista kärsiville merkittävä vastaantulo oman kunnan ylläpitämisessä; erityisuimakortteja on myönnetty 19 kappaletta. Kaikille kuntalaisille uimahalli tarjoaa helposti saavutettavan mahdollisuuden omasta kunnosta huolehtimiseen ja liikunnallisen elämäntavan ylläpitämiseen.

Jos uimahalli suljettaisiin kokonaan, perusopetuksen uimaopetuspalvelun ostaminen Suonenjoen kaupungilta maksaisi noin 10 000 € vuodessa matkoineen; näihin matkoihin käytettäisiin koulukuljetuspalvelua, ei avoimen joukkoliikenteen vuoroa.

Samalla vapautuisi liikunnanohjaajan työaikaa muuhun terveyden ja hyvinvoinnin edistämistoimintaan kunnassa.

Rautalampia lähinnä oleva uimahalli on kohtuullisen etäisyyden päässä Suonenjoella. Suonenjoen uimahallin saavutettavuus joukkoliikenteellä on kuitenkin aikataulujen takia kohtalaisen heikko. Avoimin joukkoliikenneyhteyksin Suonenjoen uimahallia voisi käyttää koulupäivinä iltapäivällä (Rautalammilta klo 13:45 tai klo 14:35 ja takaisin Suonenjoelta klo 17:10).

Liikuntatoimen henkilöstö on esittänyt selvitettäväksi mallia, jossa uimahalli olisi auki esimerkiksi kaksi kuukautta vuodessa. Ratkaisu säästäisi merkittävästi energiakuluja ja kemikaalikuluja ja vapauttaisi siivous- ja talonmiespalvelujen työaikaresurssia muihin yksiköihin. Kahden kuukauden aukiolon aikana saataisiin perusopetuksen lakisääteinen uimaopetus hoidetuksi. Kesäajan uimakouluja voisi toteuttaa myös luonnonvesissä. Lisäksi uimahallin sauna voisi talvikaudella olla käytettävissä esimerkiksi kahtena iltana viikossa kyläsaunana allasosaston aukiolosta riippumatta, mikä palvelisi erityisesti ikäihmisten tarpeita. Arvioitu kustannusero totaalisulun ja kahden kuukauden aukiolon välillä on noin 13 000 € vuodessa.

Uimahallin palvelua koskeneessa kuntalaisillassa nostettiin esiin ajatus uimahallin kesäsulun pidentämisestä, mistä saisi aikaan säästöä. Lisäksi esitettiin toive kansalaispaneelin perustamisesta kunnan liikuntapalvelujen kokonaisuuden arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

Vaikutusten arviointi:(alleiviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian painopisteistä tasapainoiseen kuntatalouteen, joustavaan työhön ja asumiseen sekä elinvoimaan ja hyvinvointiin. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitealueista kestäväan kehitykseen, hyvään mielenterveyteen sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Matti Vanttinen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää, että uimahalli suljetaan kevätkaudella 2025 pääsiäiseen mennessä eli viimeistään 17.04.2025 ja uimahalli on suljettuna koko kesän 2025. Säännöllisestä lauantaiaukiolosta luovutaan; yksittäisiä teemalauantaita voidaan järjestää. Syksyn ja talven 2024–2025 aikana käydään kansalaispaneelissa läpi liikuntapalvelujen kokonaisuus.

Uimahallin asiakashankintaa tehostetaan tarjoamalla yhteistyötä ja palvelua naapurikunnille sekä yrityksille.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 181

Valmistelija / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Rautalammin kunnan heikon taloustilanteen takia kunnassa on kevään ja kesän 2024 aikana haettu säästökohteita ja mahdollisuuksia palvelurakenteiden uudelleen organisointiin. Yhtenä mahdollisena säästökohteena on esitetty uimahallia.

Uimahallin talousluvut vuoden 2023 tilinpäätöksessä ovat seuraavat (€):

- tuotot	11275
- henkilöstökulut	-27663
- palvelujen ostot	-32024
- aineet, tarvikkeet	-44208
- toimintakulut yhteensä	-103895
- poistot	-21444
- tulos	-114064

Merkittävimmät kuluerät ovat lämmitys, sähkö ja kemikaalit. Merkittävä kuluerä ovat samoin sisäiset siivous- ja talonmiespalvelut.

Uimahallissa oli vuonna 2023 kävijöitä 6022, ja kävijäkohtaiset kulut ovat tilinpäätöksen mukaan 15,11 €.

Uimahallissa on toteutettu esi- ja perusopetuksen lakisääteinen uimaopetus. Siellä on samoin pidetty kunnan uimakoulut lapsille. Kansalaisopistolla on säännöllinen vesiliikuntaryhmä. Ikäihmiset käyttävät uimahallissa myös pelkkiä saunapalveluja talviaikaan. Talvella 2024 käyttöön otettu erityisuimakortti on terveyshaasteista kärsiville merkittävä vastaantulo oman kunnan ylläpitämisessä; erityisuimakortteja on myönnetty 19 kappaletta. Kaikille kuntalaisille uimahalli tarjoaa helposti saavutettavan mahdollisuuden omasta kunnosta huolehtimiseen ja liikunnallisen elämäntavan ylläpitämiseen.

Jos uimahalli suljettaisiin kokonaan, perusopetuksen uimaopetuspalvelun ostaminen Suonenjoen kaupungilta maksaisi noin 10 000 € vuodessa matkoineen; näihin matkoihin käytettäisiin koulukuljetuspalvelua, ei avoimen joukkoliikenteen vuoroa.

Samalla vapautuisi liikunnanohjaajan työaikaa muuhun terveyden ja hyvinvoinnin edistämistoimintaan kunnassa.

Rautalampia lähinnä oleva uimahalli on kohtuullisen etäisyyden päässä Suonenjoella. Suonenjoen uimahallin saavutettavuus joukkoliikenteellä on kuitenkin aikataulujen takia kohtalaisen heikko. Avoimin joukkoliikenneyhteyksin Suonenjoen uimahallia voisi käyttää koulupäivinä iltapäivällä (Rautalammilta klo 13:45 tai klo 14:35 ja takaisin Suonenjoelta klo 17:10).

Liikuntatoimen henkilöstö on esittänyt selvitettäväksi mallia, jossa uimahalli olisi auki esimerkiksi kaksi kuukautta vuodessa. Ratkaisu säästäisi merkittävästi energiakuluja ja kemikaalikuluja ja vapauttaisi siivous- ja talonmiespalvelujen työaikaresurssia muihin yksiköihin. Kahden kuukauden aukiolon aikana saataisiin perusopetuksen lakisääteinen uimaopetus hoidetuksi. Kesäajan uimakouluja voisi toteuttaa myös luonnonvesissä. Lisäksi uimahallin sauna voisi talvikaudella olla käytettävissä esimerkiksi kahtena iltana viikossa kyläsaunana allasosaston aukiolosta riippumatta, mikä palvelisi erityisesti ikäihmisten tarpeita. Arvioitu kustannusero totaalisulun ja kahden kuukauden aukiolon välillä on noin 13 000 € vuodessa.

Uimahallin palvelua koskeneessa kuntalaisillassa nostettiin esiin ajatus uimahallin kesäsulun pidentämisestä, mistä saisi aikaan säästöä. Lisäksi esitettiin toive kansalaispaneelin perustamisesta kunnan liikuntapalvelujen kokonaisuuden arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

Vaikutusten arviointi:(alleiviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian painopisteistä tasapainoiseen kuntatalouteen, joustavaan työhön ja asumiseen sekä elinvoimaan ja hyvinvointiin. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitealueista kestäväan kehitykseen, hyvään mielenterveyteen sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Hyvinvointilautakunnan 10.9. kokouksen pöytäkirja on vielä tarkastamaton.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että uimahalli suljetaan kevätkaudella 2025 pääsiäiseen mennessä eli viimeistään 17.04.2025 ja uimahalli on suljettuna koko kesän 2025. Säännöllisestä lauantaiaukiolosta luovutaan; yksittäisiä teemalauantaita voidaan järjestää. Syksyn ja talven 2024–2025 aikana käydään kansalaispaneelissa läpi liikuntapalvelujen kokonaisuus.

Uimahallin asiakashankintaa tehostetaan tarjoamalla yhteistyötä ja palvelua naapurikunnille sekä yrityksille.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntija kuultiin sivistys- ja hyvinvointijohtaja Matti Vääntistä.

Tiedoksi

Hyvinvointilat, nuorisotoimi, uimahallin työntekijät.

§ 182

Ehdotus joukkoliikenteen kustannusten jaoksi

RauDno-2024-458

Valmistelija / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Liitteet

1 Rautalammin kunnan ehdotus joukkoliikenteen kustannusjaoksi 24-25.pdf

Kunnanhallitus on kokouksessaan 12.08.2024 käsitellyt ELY-keskuksen lähettämän joukkoliikenteen yhteistyösopimuksen päivityksen. Sen lisäksi ELY-keskus edellyttää ajokausittain rahoitussuunnitelman käsittelyä.

ELY-keskus on lähettänyt ehdotuksen ajokauden 2024–2025 rahoitussuunnitelmaksi. Sen mukaan Kuopion rahoitusosuus olisi 23 701 €, Suonenjoen 21 977 € ja Rautalammin 14 652 €.

ELY-keskus selittää maksujaon perustuvan ajokauden 2022–2023 matkustukseen ja lipputuloihin. ELY-keskus kuitenkin samalla selittää, että maksujako ei perustu ”nuppi nupilta” tehtyyn matkustukseen. ELY-keskus ehdottaa maksujakoa, joka ei ole läpinäkyvä eikä perustu toteutuneeseen matkustukseen. Samalla ELY-keskus kuitenkin muistuttaa, että kunta voi ehdottaa omaa maksujakoa kuntien välille.

Rautalammin kunnassa on laskettu ELY-keskuksen toimittamien kesän ja syksyn 2023 kuormitusraporttien pohjalta toteutunut matkustus. Sen pohjalta käy selväksi, että maksujakoa Rautalammin kunnan osalta tulisi kohtuullistaa. Toteutuneen matkustuksen perusteella maksujako kuntien kesken olisi seuraava: Kuopio 20 494,94 €, Suonenjoki 30 483,90 € ja Rautalampi 9351,15 €.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että Rautalammin kunta ei hyväksy ELY-keskuksen ehdottamaa kustannusten jakoa ja esittää sen sijaan kustannusten jaoksi seuraavaa: Kuopio 20 494,94 €, Suonenjoki 30 483,90 € ja Rautalampi 9351,15 €.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntija kuultiin sivistys- ja hyvinvointijohtaja Matti Vanttistä.

Tiedoksi

Pohjois-Savon ELY-keskus, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta, § 72, 10.09.2024
Kunnanhallitus, § 183, 16.09.2024

§ 183

Perusopetuksen opinto-ohjaajan virka

RauDno-2024-444

Hyvinvointilautakunta, 10.09.2024, § 72

Valmistelijat / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Rautalammin kunnassa on loppukeväästä 02.09.2024 saakka ollut käynnissä yt-menettely, joka on koskenut koko henkilöstöä pois lukien esiopetus ja varhaiskasvatus.

Matti Lohen yhtenäiskoulun yläkoulun luokkien yksisarjaistuminen syyslukukaudesta 2024 alkaen tarkoittaa sitä, että tulevien 4–5 lukuvuoden aikana aineenopettajien tuntimäärät puolittuvat eivätkä jäljelle jäävät opetustunnit riitä viran opetusvelvollisuuden täyttymiseen. Silloin kunnalla on taloudellistuotannollinen peruste muuttaa virat päätoimisen tuntiopettajan tehtäviksi.

Syyskuun alussa päättyneen yt-menettelyn aikana tarkasteltiin lukuvuonna 2025–2026 alle opetusvelvollisuuden jääviä aineenopetuksen virkoja (opinto-ohjaus ja tekninen työ).

Opinto-ohjaajalla on myös kelpoisuus ruotsin kielen opettamiseen, ja kuulemisessa viranhaltija on ilmaissut valmiutensa opettaa myös ruotsin kieltä. Lukuvuonna 2025–2026 opinto-ohjauksen ja ruotsin kielen tunnit yhteensä riittävät viran opetusvelvollisuuden täyttymiseen.

Viranhaltijalain (304 / 2003) 24§:n mukaan viranhaltija voidaan siirtää ilman julkista hakumenettelyä toiseen virkasuhteeseen.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian painopisteistä elinvoimaan ja hyvinvointiin sekä tasapainoiseen kuntatalouteen. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista kestävään kehitykseen kunnan päätöksenteossa sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Matti Vanttinen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle päätettäväksi, että

- lakkautetaan perusopetuksen opinto-ohjaajan virka päätymään 31.07.2025
- 01.08.2025 alkaen perustetaan perusopetuksen virka, jossa opetettavina aineina ovat opinto-ohjaus ja ruotsi

Lisäksi hyvinvointilautakunta päättää todeta, että Rautalammin kunnan hallintosäännön 26§:n mukaisesti sivistys- ja hyvinvointijohtaja tekee viranhaltijapäätöksen nykyisen viranhaltijan siirtymisestä perustettavaan virkaan 01.08.2025 alkaen ilman julkista hakumenettelyä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 183

Valmistelija / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Rautalammin kunnassa on loppukeväästä 02.09.2024 saakka ollut käynnissä yt-menettely, joka on koskenut koko henkilöstöä pois lukien esiopetus ja varhaiskasvatus.

Matti Lohen yhtenäiskoulun yläkoulun luokkien yksisarjaistuminen syyslukukaudesta 2024 alkaen tarkoittaa sitä, että tulevien 4-5 lukuvuoden aikana aineenopettajien tuntimäärät puolittuvat eivätkä jäljelle jäävät opetustunnit riitä viran opetusvelvollisuuden täyttymiseen. Silloin kunnalla on taloudellistuotannollinen peruste muuttaa virat päätoimisen tuntiopettajan tehtäviksi.

Syyskuun alussa päättyneen yt-menettelyn aikana tarkasteltiin lukuvuonna 2025-2026 alle opetusvelvollisuuden jääviä aineenopetuksen virkoja (opinto-ohjaus ja tekninen työ).

Opinto-ohjaajalla on myös kelpoisuus ruotsin kielen opettamiseen, ja kuulemisessa viranhaltija on ilmaissut valmiutensa opettaa myös ruotsin kieltä. Lukuvuonna 2025-2026 opinto-ohjauksen ja ruotsin kielen tunnit yhteensä riittävät viran opetusvelvollisuuden täyttymiseen.

Viranhaltijalain (304 / 2003) 24§:n mukaan viranhaltija voidaan siirtää ilman julkista hakumenettelyä toiseen virkasuhteeseen.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ **kielteinen**/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: **myönteinen**/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ **ei vaikutusta**
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ **ei vaikutusta**
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ **kielteinen**/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian painopisteistä elinvoimaan ja hyvinvointiin sekä tasapainoiseen kuntatalouteen. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista kestävään kehitykseen kunnan päätöksenteossa sekä kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää osaltaan ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle päätettäväksi, että

- lakkautetaan perusopetuksen opinto-ohjaajan virka päättyään 31.07.2025
- 01.08.2025 alkaen perustetaan perusopetuksen virka, jossa opetettavina aineina ovat opinto-ohjaus ja ruotsi

Lisäksi kunnanhallitus päättää todeta, että Rautalammin kunnan hallintosäännön 26§:n mukaisesti sivistys- ja hyvinvointijohtaja tekee viranhaltijapäätöksen nykyisen viranhaltijan siirtymisestä perustettavaan virkaan 01.08.2025 alkaen ilman julkista hakumenettelyä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntija kuultiin sivistys- ja hyvinvointijohtaja Matti Väänttistä.

Tiedoksi

Hyvinvointilautakunta, Matti Lohen koulun rehtori, opinto-ohjaaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta, § 73, 10.09.2024
Kunnanhallitus, § 184, 16.09.2024

§ 184

Perusopetuksen teknisen työn opettajan virka

RauDno-2024-445

Hyvinvointilautakunta, 10.09.2024, § 73

Valmistelijat / lisätiedot:

Matti Vanttinen

matti.vanttinen@rautalampi.fi

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Rautalammin kunnassa on loppukevästä 02.09.2024 saakka ollut käynnissä yt-menettely, joka on koskenut koko henkilöstöä pois lukien esiopetus ja varhaiskasvatus.

Matti Lohen yhtenäiskoulun yläkoulun luokkien yksisarjaistuminen syyslukukaudesta 2024 alkaen tarkoittaa sitä, että tulevien 4–5 lukuvuoden aikana aineenopettajien tuntimäärät puolittuvat eivätkä jäljelle jäävät opetustunnit riitä viran opetusvelvollisuuden täyttymiseen. Silloin kunnalla on taloudellistuotannollinen peruste muuttaa virat päätoimisen tuntiopettajan tehtäviksi.

Syyskuun alussa päättyneen yt-menettelyn aikana tarkasteltiin lukuvuonna 2025–2026 alle opetusvelvollisuuden jääviä aineenopetuksen virkoja (opinto-ohjaus ja tekninen työ).

Koska teknisen työn ja viranhaltijan näiden tuntien ohella opettaman kuvataiteen yhteenlaskettu tuntimäärä on pysyvästi jäämässä alle viran opetusvelvollisuuden, on tuotannollistaloudellinen peruste tarkastella viran jatkumista. Viranhaltijaa on kuultu yt-menettelyn aikana ja hän on valmis siirtymään opettamiensa aineiden päätoimisen tuntiopettajan tehtävään.

Viranhaltijalain (304 / 2003) 24§:n mukaan viranhaltija voidaan siirtää ilman julkista hakumenettelyä toiseen virkasuhteeseen.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian tavoitteista elinvoimaan ja hyvinvointiin sekä tasapainoiseen kuntatalouteen. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Matti Vanttinen, Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle päätettäväksi, että

- lakkautetaan perusopetuksen teknisen työn opettajan virka päätymään 31.07.2025
- 01.08.2025 alkaen perustetaan perusopetuksen päätoimisen tuntiopettajan virkasuhteinen tehtävä, jossa opetettavina aineina ovat tekninen työ ja kuvataide

Lisäksi hyvinvointilautakunta päättää todeta, että Rautalammin kunnan hallintosäännön 26§:n mukaisesti sivistys- ja hyvinvointijohtaja tekee viranhaltijapäätöksen nykyisen viranhaltijan siirtymisestä perustettavaan virkasuhteiseen päätoimisen tuntiopettajan tehtävään 01.08.2025 alkaen ilman julkista hakumenettelyä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 184

Valmistelija / lisätiedot:

Matti Vanttinen
matti.vanttinen@rautalampi.fi
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Rautalammin kunnassa on loppukeväästä 02.09.2024 saakka ollut käynnissä yt-menettely, joka on koskenut koko henkilöstöä pois lukien esiopetus ja varhaiskasvatus.

Matti Lohen yhtenäiskoulun yläkoulun luokkien yksisarjaistuminen syyslukukaudesta 2024 alkaen tarkoittaa sitä, että tulevien 4–5 lukuvuoden aikana aineenopettajien tuntimäärät puolittuvat eivätkä jäljelle jäävät opetustunnit riitä viran opetusvelvollisuuden täyttymiseen. Silloin kunnalla on taloudellistuotannollinen peruste muuttaa virat päätoimisen tuntiopettajan tehtäviksi.

Syyskuun alussa päättyneen yt-menettelyn aikana tarkasteltiin lukuvuonna 2025–2026 alle opetusvelvollisuuden jääviä aineenopetuksen virkoja (opinto-ohjaus ja tekninen työ).

Koska teknisen työn ja viranhaltijan näiden tuntien ohella opettaman kuvataiteen yhteenlaskettu tuntimäärä on pysyvästi jäämässä alle viran opetusvelvollisuuden, on tuotannollistaloudellinen peruste tarkastella viran jatkumista. Viranhaltijaa on kuultu yt-menettelyn aikana ja hän on valmis siirtymään opettamiensa aineiden päätoimisen tuntiopettajan tehtävään.

Viranhaltijalain (304 / 2003) 24§:n mukaan viranhaltija voidaan siirtää ilman julkista hakumenettelyä toiseen virkasuhteeseen.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Hyvinvointivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Asia liittyy strategian tavoitteista elinvoimaan ja hyvinvointiin sekä tasapainoiseen kuntatalouteen. Asia liittyy hyvinvointisuunnitelman tavoitteista kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle päätettäväksi, että

- lakkautetaan perusopetuksen teknisen työn opettajan virka päättyään 31.07.2025
- 01.08.2025 alkaen perustetaan perusopetuksen päätoimisen tuntiopettajan virkasuhteinen tehtävä, jossa opetettavina aineina ovat tekninen työ ja kuvataide

Lisäksi kunnanhallitus päättää todeta, että Rautalammin kunnan hallintosäännön 26§:n mukaisesti sivistys- ja hyvinvointijohtaja tekee viranhaltijapäätöksen nykyisen viranhaltijan siirtymisestä perustettavaan virkasuhteiseen päätoimisen tuntiopettajan tehtävään 01.08.2025 alkaen ilman julkista hakumenettelyä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntija kuultiin sivistys- ja hyvinvointijohtaja Matti Väänttistä.

Tiedoksi

Hyvinvointilautakunta, Matti Lohen koulun rehtori, teknisen työn opettaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Tekninen lautakunta, § 10, 14.02.2024

Kunnanhallitus, § 56, 27.02.2024

Kunnanhallitus, § 185, 16.09.2024

§ 185

Kaavoitusaloite koskien Pitkäjärvenkankaan tuulivoimahanketta

RauDno-2024-98

Tekninen lautakunta, 14.02.2024, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:
Ari Lindgren
ari.lindgren@rautalampi.fi
tekninen johtaja

Liitteet

- 1 Pitkäjärvenkangas kaavoitusaloite 7.2.2024.pdf
- 2 Pääesikunnan lausunto

Solarwind Finland Oy on jättänyt Rautalammin kunnalle kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laatimiseksi tuulivoimapuiston toteuttamista varten Pitkäjärvenkankaan alueelle MRL 44 § ja 77a § mukaisesti.

Hankealue sijaitsee Rautalammin keskustaajamasta noin 15 km etelälounaaseen. Hanke-alueen pinta-ala on noin 300 ha. Hankealueella ei ole voimassa olevaa asematai yleiskaavaa. Maakuntakaavassa alue on merkitty metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Suunniteltavaan tuulivoimapuistoon sijoitetaan enintään 5 kappaletta nimellisteholtaan korkeintaan 7,2 MW:n tuulivoimaloita. Täten tuulivoimapuiston maksimi kokonaisteho on 36 MW. Tuulivoimaloiden lukumäärä, tarkempi nimellisteho ja sijaintipaikat tarkentuvat yksityiskohtaisen kartoituksen ja suunnittelun yhteydessä. Voimaloiden paikat ovat alustavasti valittu siten, että etäisyys lähimpiin asuintaloihin ja vapaa-ajan asuntoihin on yli 1200 m.

Osayleiskaavan sisältöä koskevat kysymykset ratkaistaan lopullisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa osayleiskaavamenettelyssä, jossa myös hankealue ja voimaloiden paikat tarkentuvat. Hankkeella on vaikutuksia ympäristöön ja ne selvitetään kaavoituksen yhteydessä. Tuulivoimaloiden sijoittelussa otetaan huomioon muun muassa riittävä etäisyys asutukseen, maisema- ja luonnonsuojelualueisiin sekä mahdolliset vaikutukset ympäristöön ja paikalliseen linnustoon ja eläimiin. Osayleiskaavan laatimisen yhteydessä järjestetään viranomaisneuvottelut luonnos- ja ehdotusvaiheissa sekä tarvittavat työpalaverit.

Tuulipuisto on suunniteltu alustavasti liitettäväksi Savon Voiman sähköasemaan Rautalammin länsipuolella Kilpimäen lähellä. Liitos toteutetaan maakaapelilla ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Maakaapelointi toteutetaan pääsääntöisesti tiealueella noin 22 km:n etäisyydellä sijaitsevalle muuntoasemalle asti.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Ari Lindgren, tekninen johtaja

Tekninen johtaja ehdottaa että, lautakunta päättää hyväksyä Solarwind Oy:n kaavoitusaloitteen käynnistämisestä ja ehdotuksen jatkomenettelyistä sekä esittää asiaa edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Ehdotus jatkomenettelystä:

- Kunta käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen maankäyttö- ja rakennuslain 44 § ja 77a §:n mukaisesti siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää yleiskaavan perusteella.
- Jos hankkeessa tarvitaan YVA, tehdään se samanaikaisesti kaavoituksen kanssa
- Solarwind Finland Oy ja Rautalammin kunta laativat kaavoitussopimuksen.
- Kunta hyväksyy Solarwind Finland Oy:n esittämän kaavakonsultin
- Solarwind Finland vastaa kaikista hankkeen kaavoituksen sekä ympäristövaikutusten arviointiprosessin aiheuttamista kustannuksista sekä kunnalle aiheutuvista kaavoituksen hallinnollisista kustannuksista.
- Kunta vastaa kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista tehtävistä

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus sillä lisäyksellä että, kunta edellyttää tuulivoimayritystä järjestämään asiasta kuntalaisillan sitten kun asia on ajankohtainen.

Kunnanhallitus, 27.02.2024, § 56

Valmistelijat / lisätiedot:
Ari Lindgren
ari.lindgren@rautalampi.fi
tekninen johtaja

Liitteet

- 1 Pitkäjärvenkangas kaavoitusaloite 7.2.2024.pdf
- 2 Pääesikunnan lausunto
- 3 Rautalampi_Pitkänjärvenkangas_5_voimalaa_11.1.2023__1_(4).pdf sijainti
- 4 Pitkäjärvenkangas_Äänitasot_5WTG_260123.pdf

- 5 Pitkjärvenkangas_Välkevaikutus_5WTG_260123.pdf
- 6 Pitkjärvenkangas_maakuntakaavassa_24.1.2024.pdf
- 7 Pitkjärvenkangas_kaava_alueen_alustava_rajaus_7.2.2024.pdf
- 8 Maakaapelin_alustava_linjaus_7.2.2024.pdf
- 9 Tuulivoimavetoomus_myhinpää.pdf

Solarwind Finland Oy on jättänyt Rautalammin kunnalle kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laatimiseksi tuulivoimapuiston toteuttamista varten Pitkjärvenkankaan alueelle MRL 44 § ja 77a § mukaisesti.

Hankealue sijaitsee Rautalammin keskustaajamasta noin 15 km etelälounaaseen. Hanke-alueen pinta-ala on noin 300 ha. Hankealueella ei ole voimassa olevaa asematai yleiskaavaa. Maakuntakaavassa alue on merkitty metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Suunniteltavaan tuulivoimapuistoon sijoitetaan enintään 5 kappaletta nimellisteholtaan korkeintaan 7,2 MW:n tuulivoimaloita. Täten tuulivoimapuiston maksimi kokonaisteho on 36 MW. Tuulivoimaloiden lukumäärä, tarkempi nimellisteho ja sijaintipaikat tarkentuvat yksityiskohtaisen kartoituksen ja suunnittelun yhteydessä. Voimaloiden paikat ovat alustavasti valittu siten, että etäisyys lähimpiin asuintaloihin ja vapaa-ajan asuntoihin on yli 1200 m.

Osayleiskaavan sisältöä koskevat kysymykset ratkaistaan lopullisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa osayleiskaavamenettelyssä, jossa myös hankealue ja voimaloiden paikat tarkentuvat. Hankkeella on vaikutuksia ympäristöön ja ne selvitetään kaavoituksen yhteydessä. Tuulivoimaloiden sijoittelussa otetaan huomioon muun muassa riittävä etäisyys asutukseen, maisema- ja luonnonsuojelualueisiin sekä mahdolliset vaikutukset ympäristöön ja paikalliseen linnustoon ja eläimiin. Osayleiskaavan laatimisen yhteydessä järjestetään viranomaisneuvottelut luonnos- ja ehdotusvaiheissa sekä tarvittavat työpalaverit.

Tuulipuisto on suunniteltu alustavasti liitettäväksi Savon Voiman sähköasemaan Rautalammin länsipuolella Kilpimäen lähellä. Liitos toteutetaan maakaapelilla ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Maakaapelointi toteutetaan pääsääntöisesti tiealueella noin 22 km:n etäisyydellä sijaitsevalle muuntoasemalle asti.

Tekninen lautakunta on hyväksynyt Solarwind Oy:n aloitteen kaavoituksen käynnistämisestä ja ehdotuksen jatkomenettelyistä sekä esittää asiaa edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.

Teknisen lautakunnan hyväksymät jatkomenettelyt:

- Kunta käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen maankäyttö- ja rakennuslain 44 § ja 77a §:n mukaisesti siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää yleiskaavan perusteella.
- Jos hankkeessa tarvitaan YVA, tehdään se samanaikaisesti kaavoituksen kanssa
- Solarwind Finland Oy ja Rautalammin kunta laativat kaavoitussopimuksen.
- Kunta hyväksyy Solarwind Finland Oy:n esittämän kaavakonsultin.
- Solarwind Finland vastaa kaikista hankkeen kaavoituksen sekä ympäristövaikutusten arviointiprosessin aiheuttamista kustannuksista sekä kunnalle aiheutuvista kaavoituksen hallinnollisista kustannuksista.

- Kunta vastaa kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista tehtävistä
- Kunta edellyttää tuulivoimayritystä järjestämään asiasta kuntalaisillan sitten kun asia on ajankohtainen.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää teknisen lautakunnan esityksen mukaan, että Pitkäjärvenkankaan tuulivoimala hankkeen kaavoitusprosessi aloitetaan ja esittää kaavoitusprosessin aloittamista kunnanvaltuustolle. Kunnanjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan kaavoitussopimus.

Päätös

Asiaa ei käsitelty, se vedettiin esityslistalta pois esittelijän toimesta.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 185

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Sepponen
anu.sepponen@rautalampi.fi
kunnanjohtaja

Liitteet

- 1 Sopimus kaavoituksen käynnistämisestä ja yhteistyöstä (002).pdf
- 2 Pöytäkirjan ote-Kunnanhallitus - 27.02.2024, klo 17:01
- 3 Pitkäjärvenkangas kaavoitusaloite 7.2.2024.pdf
- 4 Pääesikunnan lausunto
- 5 Rautalampi_Pitkäjärvenkangas_5_voimalaa_11.1.2023__1_(4).pdf sijainti
- 6 Pitkäjärvenkangas_Äänitasot_5WTG_260123.pdf
- 7 Pitkäjärvenkangas_Välkevaikutus_5WTG_260123.pdf
- 8 Pitkäjärvenkangas_maakuntakaavassa_24.1.2024.pdf
- 9 Pitkäjärvenkangas_kaava_alueen_alustava_rajaus_7.2.2024.pdf
- 10 Maakaapelin_alustava_linjaus_7.2.2024.pdf
- 11 Tuulivoimavetoisuus_myhinpää.pdf
- 12 Pöytäkirjan ote-Ympäristölautakunta - 18.04.2024, klo 16_51.pdf
- 13 Eriävä mielipide, Anu Sepponen.pdf

Solarwind Finland Oy on 7.2.2024 jättänyt Rautalammin kunnalle kaavoitusaloitteen osayleiskaavan laatimiseksi tuulivoimapuiston toteuttamista varten Pitkäjärvenkankaan alueelle MRL 44 § ja 77a § mukaisesti.

Hankealue sijaitsee Rautalammin keskustaajamasta noin 15 km etelälounaaseen. Hanke-alueen pinta-ala on noin 300 ha. Hankealueella ei ole voimassa olevaa asematai yleiskaavaa. Maakuntakaavassa alue on merkitty metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

Suunniteltavaan tuulivoimapuistoon sijoitetaan enintään 5 kappaletta nimellisteholtaan korkeintaan 7,2 MW:n tuulivoimaloita. Täten tuulivoimapuiston maksimi kokonaisteho on 36 MW. Tuulivoimaloiden lukumäärä, tarkempi nimellisteho

ja sijaintipaikat tarkentuvat yksityiskohtaisen kartoituksen ja suunnittelun yhteydessä. Voimaloiden paikat ovat alustavasti valittu siten, että etäisyys lähimpiin asuintaloihin ja vapaa-ajan asuntoihin on yli 1200 m.

Osayleiskaavan sisältöä koskevat kysymykset ratkaistaan lopullisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa osayleiskaavamenettelyssä, jossa myös hankealue ja voimaloiden paikat tarkentuvat. Hankkeella on vaikutuksia ympäristöön ja ne selvitetään kaavoituksen yhteydessä. Tuulivoimaloiden sijoittelussa otetaan huomioon muun muassa riittävä etäisyys asutukseen, maisema- ja luonnonsuojelualueisiin sekä mahdolliset vaikutukset ympäristöön ja paikalliseen linnustoon ja eläimiin. Osayleiskaavan laatimisen yhteydessä järjestetään viranomaisneuvottelut luonnos- ja ehdotusvaiheissa sekä tarvittavat työpalaverit.

Tuulipuisto on suunniteltu alustavasti liitettäväksi Savon Voiman sähköasemaan Rautalammin länsipuolella Kilpimäen lähellä. Liitos toteutetaan maakaapelilla ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Maakaapelointi toteutetaan pääsääntöisesti tiealueella noin 22 km:n etäisyydellä sijaitsevalle muuntoasemalle asti.

Tekninen lautakunta on käsitellyt kaavoituspäätöstä kokouksessaan ja tehnyt asiasta myönteisen, kaavoitusaloitteen etenemistä puoltavan päätöksen jo helmikuussa 2024.

Solarwind Finland Oy (hankkeesta vastaava) on pyytänyt myös Pohjois-Savon ELY-keskukselta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 13 §:n mukaista päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta Rautalammin Pitkäjärvenkankaan tuulivoimahankkeessa.

Hankkeesta vastaavan ilmoituksen mukaan noin 300 hehtaarin suuruiselle hankealueelle sijoitettaisiin enintään viisi kappaletta nimellistehoaltaan maksimissaan 7,2 MW:n tuulivoimaloita. Täten tuulivoimapuiston kokonaisteho olisi 36 MW. Tuulivoimaloiden korkeus maanpinnasta tulee olemaan maksimissaan 261 metriä. Hankkeesta vastaavan ELY-keskukselle toimittamat tiedot hankkeesta on toimitettu lausuntopyynnön liitteenä.

Rautalammin kunnan ympäristölautakunta on 18.4.2024 kokouksessaan tutustunut lausuntopyynnön liitteenä toimitettuihin hankeaineistoihin ja antanut kunnanhallitukselle päätösehdotuksenaan seuraavan lausunnon:

Hankealueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Hankealue sijaitsee Myhinpään - Häkkilän - Savonjoen kyläkuntien välisellä alueella. Kahden (2) kilometrin säteellä on useita asuntoja ja vapaa-ajan asuntoja ja melumallinnuksen mukainen 40 dB:n raja-alue kulkee lähimpien asuinrakennusten vierestä. Rakennusten lisäksi hankkeen vaikutusalueella on Etelä-Konneveden rantaosayleiskaavassa osoitettuja rantatontteja lomarakentamista varten sekä Hännilän ranta-asemakaava matkailutoimintaa palvelevaa rakentamista varten.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheen kaavaehdotuksessa esitetty hankealue on osa luonnon ydinaluetta. Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -alueiden ja luonnonsuojelualueiden keskittymiä sekä muita maakunnallisesti merkittäviä monimuotoisimpia luontoalueita ja järviluontokokonaisuuksia. Kehittämisperiaatteen mukaisesti alueiden käytössä edistetään luonnon monimuotoisuutta ja luonnonsuojelualueiden keskinäistä kytkeytyneisyyttä. Alueen sijainnin osalta on

tärkeää selvittää hankkeen vaikutukset läheisille luonnonsuojelualueille sekä erityisesti näiden elinympäristöjen väliselle ekologiselle kytkeytyneisyydelle.

Lisäksi hankealue lukeutuu maakuntakaavassa matkailun ja virkistykseen kehittämisyöhykkeelle, millä osoitetaan vähintään maakunnallisesti merkittäviä virkistykseen ja luontomatkailun alueita, joiden ytimenä on kansallispuisto tai muu luontomatkailun kohde. Matkailun ja virkistyskäytön kehittämisperiaatteen mukaan alueen käytön suunnittelussa edistetään ylikunnallisella yhteistyöllä yksityisten ja julkisten toimijoiden kesken kansallispuistojen, suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestävää hyödyntämistä. Hankealueella on olemassa olevaa virkistyskäyttöä. Pitkäjärvenkankaalla sijaitsee vanhaa polkuverkostoa ja hankealueen lähellä kulkee myös maakuntakaavassa osoitettu Sisä-Savon retkeilyreitti. Alueen nykyinen virkistyskäyttö ja mahdolliset vireillä olevat alueen kehittämissuunnitelmat tulisi selvittää.

Toimijan laatiman melumallinnuksen tulee olla riittävä pitäen silmällä myös sen, että voimalatyyppi saattaa vaihtua hankkeen edetessä, jotta voidaan varmistua, että meluvaikutukset pysyvät sallituissa rajoissa. Hankealueen syrjäisen sijainnin ja sitä kautta aikaisemman taustamelun vähäisyyden vuoksi tuulivoimaloiden tuottama ääni voi muuttaa äänimaisemaa voimakkaammin kuin rakennetussa ja liikennöidyssä ympäristössä. Näkemäalueanalyysin perusteella voimat näkyisivät laajalla alueella järvilta ja rannoilta, myös kansallispuiston alueella sekä Häkkilän maakunnallisesti arvokkaassa kulttuurimaisemassa ja Saahkarin-Myhinpään maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan olisi tärkeää toteuttaa kokonaisvaltainen ja yhtenäinen arvio Pitkäjärvenkankaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutuksista, sillä hankealueella on useampia metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä ja hankealueen läheisyydessä useita yksityisiä luonnonsuojelualueita, Konneveden - Kalajan - Niinivuoren Natura 2000 -alue sekä Etelä-Konneveden kansallispuisto. Rastunsuon lintualueen ohella Kalajanvuoren alue on myös merkitty maakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi (MAALI-alue) ja Konnevesi-järvi valtakunnallisesti tärkeäksi lintualueeksi (FINIBA-alue). Lisäksi laajojen järviolueiden läheisyys, kulttuuriympäristön kannalta merkittävät maakunnalliset maisema-alueet, alueen ympäristössä sijaitseva vakituinen ja loma-asutus sekä muiden lähialueilla ja naapurikunnissa sijaitsevien tuulivoimahankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset ovat asioita, joihin kohdistuvat vaikutukset on arvioitava.

Hankkeella olisi pitkäkestoisia ympäristövaikutuksia liittyen ainakin meluun, elinympäristöjen pirstoutumiseen ja maisemaan. Asutuksen sekä ympäröivien suojelualueiden suuren määrän ja laajuuden vuoksi vaikutukset voivat olla merkittäviä. Mikäli varsinaista YVA-menettelyä ei hankkeeseen sovelleta, tullaan kaavoituksen yhteydessä tekemään tarvittavat, mutta luonteeltaan osin yksittäiset selvitykset, jolloin vastuu kokonaisuudesta ja sen hallinnasta, selvitysten asianmukaisuuden ja riittävyyden arvioinnista sekä päätelmistä jää kaavoittajalle eli käytännössä kunnan harteille. Tämä ei ole mielestämme toivottava tilanne hankkeessa, jonka ympäristö- ja sosiaaliset vaikutukset voivat olla merkittäviä ja kunnan resurssit selvitysten arviointiin rajalliset. YVA-menettelyssä etuna on myös se,

että hankkeen osalta arvioidaan kokoluokaltaan erilaisten toteutusvaihtoehtojen vaikutukset. Kansallispuiston läheisyyden vuoksi hanke on varsinkin maakunnallisesti merkittävä ja saattaa siten herättää myös hankkeen kokoluokkaan nähden tavanomaista laajempaa huomiota.

Kunnanhallituksessa asia ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta Rautalammin Pitkäjärvenkankaan tuulivoimahankkeessa käsiteltiin 24.4.2024 ja päätöksenä YVA-menettely nähtiin tarpeellisena.

Pohjois-Savon Ely-keskus ratkaisi osaltaan asian eikä edellyttänyt YVA-menettelyn käynnistämistä.

Kevään ja kesän aikana on haluttu kuulla ja osallistaa kuntalaisia laajasti. Erityisesti on haluttu kuulla ja osallistaa mahdollisen tuulivoima-alueen lähistöllä asuvia kuntalaisia ja vapaa-ajanasukkaita. Kuntaan on myös toimitettu alueen asukkaiden kannanotto tuulivoima-alueeseen liittyen. Yleinen kuntalaisilta on pidetty 17.6 Matti Lohen koululla. Lisäksi osa kunnanhallituksen jäsenistä on käynyt tutustumassa tuulivoima-alueeseen paikan päällä ja kuullut paikallisia asukkaita. Alueen asukkaille on järjestetty myös keskustelutilaisuus, jossa kutsuttuna on ollut poliittisten ryhmien puheenjohtajat ja viranhaltijoita.

Kaavoitusaloitteen jättänyt Solarwind toivoo asiassa ennen kaikkea pikaista ratkaisua.

Pitkäjärven tuulivoimahankeillan materiaalit Matti Lohen koululla järjestetystä tilaisuudesta 17.6.2024 löytyvät kunnan kotisivuilta uutisista. Linkki materiaaleihin <https://www.rautalampi.fi/uutiset/pitkajarvenkankaan-tuulivoimaillan-17-6-materiaaleja/>

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanjohtajan päätösesitys on, että asia etenee teknisen lautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti ja kunnanhallitus hyväksyy osaltaan kaavoitusehdotuksen ja esittää sitä edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Teknisen lautakunnan päätös kokonaisuutena:

- Kunta käynnistää oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laatimisen maankäyttö- ja rakennuslain 44 § ja 77a §:n mukaisesti siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää yleiskaavan perusteella.
- Solarwind Finland Oy ja Rautalammin kunta laativat kaavoitussopimuksen.

-
- Kunta hyväksyy Solarwind Finland Oy:n esittämän kaavakonsultin
 - Solarwind Finland vastaa kaikista hankkeen kaavoituksen sekä ympäristövaikutusten arviointiprosessin aiheuttamista kustannuksista sekä kunnalle aiheutuvista kaavoituksen hallinnollisista kustannuksista.
 - Kunta vastaa kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista tehtävistä.

Päätös

Matti Kärkkäinen esitti, että Pitkäjärvenkankaan tuulivoimahanketta ei edistetä, kaavoitusprosessia ei aloiteta. Hanke ei ole tarkoituksenmukainen alueen korkeiden luontoarvojen takia. Tuulivoimaa sinällään kannatetaan ja edistetään uusien aluieden kartoitusta.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanjohtaja jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Tiedoksi

Solarwind Oy, tekninen lautakunta, kj.

§ 186

Kannanotto Savon Kuituverkko Oy:n omistajastrategiaselvityksen vaihtoehtoihin

RauDno-2024-424

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Sepponen

anu.sepponen@rautalampi.fi

kunnanjohtaja

Liitteet

1 Savon Kuidun omistajastrategisten vaihtoehtojen analyysi.pdf

Savon Kuituverkon omistajakunnat ovat tilanneet Spring Advisorilta omistajastrategisen selvityksen, jonka tavoitteena on saavuttaa yhteinen näkemys tilanteesta ja muodostaa selkeä etenemissuunnitelma omistajille. Spring Advisor on tehnyt kattavan analyysin tilanteesta ja arvioinut Savon Kuidun omistajien vaihtoehdot, ja muodostanut niistä raportin. Tämä raportti sisältää selvityksen olennaiset osat, mutta yhtiön tarkemmat taloudelliset tiedot ja arvonmäärittäminen on poistettu salassa pidettävänä tietoina, jotka levitessään voisivat vaarantaa yhtiön tulevaisuuden suunnitelmat.

Savon Kuituverkko Oy:n omistajastrategisten vaihtoehtojen kartoitus on valmistunut kesäkuussa. Omistajatapaamisessa 18.6.2024 päätettiin, että osakkaat muodostavat oman tahtotilansa yhtiön suhteen 30.9.2024 mennessä ottamalla kantaa omistajastrategisten vaihtoehtojen analyysissä esitettyihin vaihtoehtoihin.

Laaditun selvityksen mukaisesti nykyomistus on hajautunut, eikä omistajilla ole yhteistä näkemystä yhtiön tulevaisuudesta. Jotta yhtiötä voisi kehittää nykyomistuspohjalla, tulisi lisäksi investointien toteuttamiseksi luoda selkeä rahoitusmalli omistajien osallistumisesta. Jos investointeja ei tehdä, yhtiö ei kehity ja on riskinä, että toiminta rapautuu hiljalleen. Laaditun omistaja selvityksen mukaisesti Yhtiön koko osakekannan myynti on selkeä vaihtoehto nykyisessä markkinatilanteessa. Yhtiön myynti maksimoi arvon ja on helpoin toteuttaa.

Liitteenä Savon Kuituverkko Oy:n omistajastrategisten vaihtoehtojen analyysi.

Rautalammin kunnan osalta kokonaistilanne on muutenkin poikkeuksellinen sillä kunta omistaa alueella olevan runkoverkon. Lisäksi on todettava, että nykytilanteessa ei valokuituverkkopotentiaalia ole pystytty Savon Kuituverkon toimesta hyödyntämään ja laajentamaan Rautalammin kunnan, sen asukkaiden ja yritysten tarpeita palvelevaksi.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanjohtajan päätösehdotus on, että Rautalammin kunnanhallitus esittää Rautalammin kunnan kantana, että omistajastrategisten vaihtoehtojen arvioinnin jälkeen esitetty vaihtoehto 3 (koko yhtiön myynti) huomioiden yhtiön investointikyky ja myöskin Rautalammin kunnan kuituverkon kokonaistilanne on vaihtoehtoista kannatettavin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Savon kuituverkko Oy, kj.

§ 187

Taloudenseurannan raportti 7/2024

RauDno-2024-455

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Sepponen

anu.sepponen@rautalampi.fi

kunnanjohtaja

Liitteet

1 tuloslaskelma 072024 ulk_.pdf

Liitteenä tuloslaskelma 7/2024 (tasainen kertymä 58,3)

Toimintatuotot toteuma 57,3 %, mikä on noin 103 936 euroa vähemmin kuin vastaava ajanjakso 7/2023

Toimintakulut toteuma 56,7 % eli 328 610 euroa vähemmin kuin vuosi sitten

Toimintakate: 56,5% mikä on 224 674 euroa edellisvuoden vastaavaa parempi tulos

Vuosikate: 68,5% eli heikentynyt 307 011 euroa edellisen vuoden vastaavasta

Poistot: 58,3 ei kerro koko totuutta, sillä kirjattu tasaisen kertymän mukaan, ei myöskään sisällä vielä alaskirjauksia

Tilikauden tulos: 85 400 euroa

Talouden seurannan tarkempi esittely tullaan käymään kokouksessa.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja ehdottaa, että kunnanhallitus merkitsee saadun taloustilanteen 7/2024 tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi tiedokseen 7/2024 taloustilanteen. Koska 7/2024 raportissa on puutteita, päätettiin kunnanvaltuustolle esittää 6/2024 tilanne. Kunnanhallitukselle raportti lähetetään sähköpostilla.

§ 188

Kuntien harkinnanvarainen valtionosuuden korotus vuonna 2024

RauDno-2024-433

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Sepponen
anu.sepponen@rautalampi.fi
kunnanjohtaja

Liitteet

- 1 Harkinnanvaraisen hakukirje_2024 7168162_2_1.pdf
- 2 HV Liitelomake 2024-täytetty.pdf

Valtionvarainministeriö on kirjeellään 20.8.2024 lähestynyt kuntia mahdollisuudesta hakea harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta. Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemukseen merkittävä se, milloin valtuusto käsittelee ne ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä taise voidaan myöntää alennettuna, jos esitettyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu. Avustuksen myöntämisen ehtona on myös, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävällässä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous- että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen velanhoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 10.000.000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 45 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Hakemukset tulee toimittaa 24.9.2024 klo 16.15 mennessä

sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.vm@gov.fi tai osoitteeseen Valtiovarainministeriö PL 28 00023 VALTIONEUVOSTO.

Hakukirje liitteenä.

Rautalammin kunnan tilinpäätös 2023 muodostui -622.996 eur alijäämäiseksi. Kunta joutui alaskirjaamaan osaomisteisen Rautalammin Rakennus Oyn konkurssin takia menetetyn pääonalainan 80.000 eur sekä osakkeiden arvon noin 25.000 eur. Menovarauksena alaskirjausta jouduttiin tekemään myös pelastuslaitoksen varallaolokorvauksista yhteensä -424.724 euroa. Palvelujen ostot kasvoivat myös merkittävästi, erityisesti energia n. 92.000 € ja matkustus- ja kuljetuspalvelut 120.000 €. Tilinpäätösennuste kuluvalle vuodelle 2024 osoittaa alijäämää samoin suunnitelmavuodet 2025-2026. Vuoden 2023 puolella alkaneet yhteistyökumppani Kuntalaskennan haasteet hoitaa kunnan kirjanpitoa on aiheuttanut kunnalle merkittävästi lisäkuluja, joiden tarkkaa määrää ei vielä pystytty vielä selvittämään, sillä tilanne on edelleen ratkaisematta.

Vuoden 2024 osalta tiedossa olevia yllättäviä menoja on luvassa tuo varallaolokorvauksen realisoituminen maksuksi sekä edelleen kunnan osaomistaman keskinäisen kiinteistöyhtiön alaskirjaus 350.000 eur. Nämä molemmat saattavat kunnan muutenkin tiukan talouden erityisen ahtaalle. Lisäksi kunta joutuu varautumaan tytäryhtiönsä Rautalammin Asunnonhankinta Oy:n (vuokrataloyhtiö) lainahakemukseen, jonka summa tulee olemaan merkittävä.

Teknisellä toimella on myös vahvistunut, että kunnan itsenäinen taseyksikkö, vesilaitos on investointihaasteiden edessä ja välitön tämän vuoden rahallinen panostus on 20 000 euroa. Myös sivistystoimelle aiheutui yllättäviä menoja varhaiskasvatuksen yöhoidon aloittamisen tarpeesta. Siitä kuluarvio vuonna 2024 17 000 €. Lisäksi perusopetuksessa kahden vaikeasti vammaisen lapsen pidennetyt oppivelvollisuuden erityisjärjestelyt lisäsivät kuluja: kumpikin lapsi tarvitsee koko ajaksi oman ohjaajan, kuluarvio vuonna 2024 12 000 €.

Rautalammin kunta on hakenut säännönmukaisesti harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta. Toistaiseksi korotusta ei ole yhtenäkkään vuonna myönnetty. Kunnan taloudellinen tilanne on kuitenkin merkittävästi heikkenemässä valtionosuuksien ja verotulojen pienentyessä. Lisäksi kunnan taloutta tulee rasittamaan alaskirjaus Virastotalosta sekä syksyn aikana maksuuntulevat varallaolokorvausten maksatukset.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että Rautalammin kunta hakee kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta vuodelle 2024 sekä valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan allekirjoittamaan hakemuksen sekä tekemään siihen mahdollisia teknisiä korjauksia. Haettavan korotuksen suuruus 700.000 eur.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

VM (hakemus toimitetaan)

Tekninen lautakunta, § 35, 05.09.2024
Kunnanhallitus, § 189, 16.09.2024

§ 189

Hakemus lisämäärärahasta, tekninen toimi

RauDno-2024-431

Tekninen lautakunta, 05.09.2024, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Lindgren

ari.lindgren@rautalampi.fi

tekninen johtaja

Vuoden 2024 talousarviota laadittaessa, teknisellä toimella oli tarkoituksenaan mahdollisemman paljon merkitä sisäisiä kuluja suoraan kustannuspaikoille (siivous- ja talonmiespalvelut suoraan kouluille, päiväkoteihin yms.), tällä oli tarkoitus vähentää monen ihmisen tekemää kirjaustoimenpidettä. Teknisen toimen toimistohenkilöt tekee listauksen jossa on siivous- ja talonmiespalveluiden sisäiset kulut (palkat, tarvikkeet yms.), lista lähtee kirjanpitäjälle, kirjanpitäjä siirtää listan numerot kustannuspaikoille sisäisiksi menoiksi ja tekniselle toimelle sisäisiksi tuloiksi. Jos kulut merkittäisiin suoraan kustannuspaikoille, jäisi tämä kaikki sisäisten kulujen ja menojen siirtely pois, näin ollen ajatuksena oli toiminnan tehostaminen.

Talousarvion tekovaiheessa lähetettiin kustannuspaikoille suoraan kulutiedot jotka he olisivat voineet merkitä omiin talousarvioihinsa ko. kustannuspaikoille, mutta kustannuspaikoilla asia tyrmättiin talousarvion tekovaiheen viimeisillä millimetreillä.

Talousarvion tekovaiheen loppuhässäkässä tapahtui virhe, jossa tekniseltä toimelta jäi merkitsemättä siivous- ja talonmieskeskuksen palkkakulut menoiksi, ne merkittiin pelkästään sisäisiksi tuloiksi.

Näin ollen teknisen toimen käyttötalouteen haetaan talonmieskeskuksen palkkakuluihin 84.000 € lisäystä ja siivouskeskukselle 161.000 € lisäystä.

Haettu summa vaikuttaa laskennallisesti teknisen toimen henkilöstökuluihin (vuonna 2024) siten että, TA24 henkilöstökulut ovat 823.122 €. Tähän kun lisätään haettu summa 245.000 €, henkilöstökulujen kokonaissummaksi tulee 1.068122,00 €.

Tilikauden ennuste on 1.037479,00 € (eli 30.643,00 € vähemmän kuin TA24 + lisämäärärahan tarve). Vrt. TP23 1.046376,00 € (eli 21.746,00 € vähemmän kuin laskennallinen TA24 + lisämäärärahan tarve).

Kun otetaan huomioon yt-menettelyn tuomat henkilöstösäästöt (-40.000,00 €) vuoden 2024 loppuun, laskennallinen henkilöstökulut ovat 1.068122,00 - 40.000,00 € = 1.028122,00 €.

Vrt. TP23 henkilöstökulut olivat 1.046376,00 €, eli laskennallisesti kaiken kaikkiaan pitäisi tulla kuluvalta vuodelta 18.254,00 € parempi tulos kuin edellisenä vuonna.

Samalla haetaan lisämäärärahaa VESILAITOKSELLE 20.000 €, josta on liitteessä kerrottu tarkemmin.

Lisämäärärahan tarve yhteensä on 265.000,00 €

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Tasapainoinen kuntatalous
- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Ari Lindgren, tekninen johtaja

Lautakunta päättää hyväksyä lisämääräraha-anomuksen ja esittää asiaa kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 189

Valmistelija / lisätiedot:

Ari Lindgren

ari.lindgren@rautalampi.fi

tekninen johtaja

Vuoden 2024 talousarviota laadittaessa, teknisellä toimella oli tarkoituksenaan mahdollisemman paljon merkitä sisäisiä kuluja suoraan kustannuspaikoille (siivous- ja talonmiespalvelut suoraan kouluille, päiväkoteihin yms.), tällä oli tarkoitus vähentää monen ihmisen tekemää kirjaustoimenpidettä. Teknisen toimen toimistohenkilöt tekevät listauksen, jossa on siivous- ja talonmiespalveluiden sisäiset kulut (palkat, tarvikkeet yms.), lista lähtee kirjanpitäjälle, kirjanpitäjä siirtää listan numerot kustannuspaikoille sisäisiksi menoiksi ja tekniselle toimelle sisäisiksi tuloiksi. Jos kulut merkittäisiin suoraan kustannuspaikoille, jäisi tämä kaikki sisäisten kulujen ja menojen siirtely pois, näin ollen ajatuksena oli toiminnan tehostaminen.

Talousarvion tekovaiheessa lähetettiin kustannuspaikoille suoraan kulutiedot, jotka he olisivat voineet merkitä omiin talousarvioihinsa ko. kustannuspaikoille, mutta kustannuspaikoilla asia tyrmättiin talousarvion tekovaiheen viimeisillä millimetreillä.

Talousarvion tekovaiheen loppuhässäkässä tapahtui virhe, jossa tekniseltä toimelta jäi merkittämättä siivous- ja talonmieskeskuksen palkkakulut menoiksi, ne merkittiin pelkästään sisäisiksi tuloiksi.

Näin ollen teknisen toimen käyttötalouteen haetaan talonmieskeskuksen palkkakuluihin 84.000 € lisäystä ja siivouskeskukselle 161.000 € lisäystä.

Haettu summa vaikuttaa laskennallisesti teknisen toimen henkilöstökuluihin (vuonna 2024) siten että, TA24 henkilöstökulut ovat 823.122 €. Tähän kun lisätään haettu summa 245.000 €, henkilöstökulujen kokonaissummaksi tulee 1.068122,00 €.

Tilikauden ennuste on 1.037479,00 € (eli 30.643,00 € vähemmän kuin TA24 + lisämäärärahan tarve). Vrt. TP23 1.046376,00 € (eli 21.746,00 € vähemmän kuin laskennallinen TA24 + lisämäärärahan tarve).

Kun otetaan huomioon yt-menettelyn tuomat henkilöstösäästöt (-40.000,00 €) vuoden 2024 loppuun, laskennallinen henkilöstökulut ovat 1.068122,00 - 40.000,00 € = 1.028122,00 €.

Vrt. TP23 henkilöstökulut olivat 1.046376,00 €, eli laskennallisesti kaiken kaikkiaan pitäisi tulla kuluvalta vuodelta 18.254,00 € parempi tulos kuin edellisenä vuonna.

Samalla haetaan lisämäärärahaa vesilaitokselle 20.000 €, josta on liitteessä kerrottu tarkemmin.

Lisämäärärahan tarve yhteensä on 265.000,00 €

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää osaltaan hyväksyä lisämääräraha-anomuksen ja esittää asiaa edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi .

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 190

Yleisen arvonlisäverokannan muutos

RauDno-2024-440

Valmistelija / lisätiedot:

Merja Koivula-Laukka

merja.koivula-laukka@rautalampi.fi

hallintojohtaja

Yleinen arvonlisäverokanta nousi 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. Uutta arvonlisäverokantaa soveltamaan vain sellaisiin tavaroihin ja palveluihin, joiden verokanta on ollut 24 prosenttia. Yleisen verokannan korotus ei siis vaikuta niihin tavaroihin ja palveluihin, joihin sovelletaan alennettuja verokantoja (14 % ja 10 %), kuten esimerkiksi majoitus- ja liikuntapalveluihin.

Myös alennettujen verokantojen soveltamisaloihin on ehdotettu muutoksia, mutta ne tulisivat voimaan aikaisintaan vuonna 2025. Muun muassa suurin osa nykyisen 10 prosentin verokannan alaisista tavaroista ja palveluista siirrettäisiin 14 % verokantaan.

Tavaran toimitushetki ratkaisee, mitä verokantaa käytetään. Tavaran myynnin arvonlisävero kohdistetaan yleensä sille verokaudelle, jonka aikana tavara on toimitettu eli luovutettu ostajan haltuun. Jos tavara on luovutettu ostajalle viimeistään 31.8.2024, sovellettava verokanta on 24 %, vaikka ostaja maksaisi tavaran myöhemmin syyskuun aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa, että Rautalammilla käytetään 25,5 prosentin arvolisäveroa verottajan ohjeiden mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Toimialat, kirjanpito, taloustoimisto

§ 191

Vuoden 2025 talousarvio raami

RauDno-2024-434

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Sepponen

anu.sepponen@rautalampi.fi

kunnanjohtaja

Liitteet

1 Vuosien 2023 2024 ja 2025 vertailu (002).pdf

Kuntalaki:

Kuntalain 110 pykälän mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouden kehitys

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston kesän 2024 talouden katsauksen perusteella Suomen talous kasvoi hieman vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä supistuttuaan prosentti viime vuonna. Suhdannekäänne on vielä epävarma. Toteutunut vaimea kasvu oli kuitenkin hyvä tulos tilanteessa, jossa lakot vähensivät vientiä, tuotantoa ja palkkasummaa alkuvuonna. Loppuvuotta kohden talouden toipumisen odotetaan vahvistuvan.

Yksityisen kulutuksen kasvu vahvistuu, kun inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tulojen kasvu parantavat kotitalouksien ostovoimaa. Investoinnit kasvavat, kun rakentaminen toipuu jyrkästä laskusta ja energiasiirtymään sekä turvallisuuteen liittyvät investoinnit lisääntyvät. Vaikka talouden odotetaan kääntyvän kasvuun kuluvan vuoden aikana, vuositasolla BKT:n ei odoteta kasvavan viime vuodesta. Hallituksen julkisen talouden sopeutustoimet nostavat hintoja, vähentävät kotimaista kysyntää ja hidastavat talouskasvua sekä vuonna 2025 että 2026.

Maailmantalouden näkymät ovat kohentumassa, kun inflaation hidastuminen ja korkojen lasku lisäävät kulutusta ja investointeja. Kasvu on vielä tänä vuonna heikkoa euroalueella ja varsinkin Suomelle tärkeässä Saksassa, mutta ensi vuonna myös euroalueen kasvun odotetaan piristyvän. Yhdysvaltojen kasvu jatkuu edelleen varsin vahvana. Viime vuonna maailmankauppa supistui selvästi, mutta sen ennustetaan toipuvan vauhdikkaammin kuin maailmantalouden. Maailmankaupan kasvua kuitenkin varjostavat rahtiliikenteen häiriöt ja geostrategiset jännitteet. Suomen tavaravienti on kehittynyt kohtuullisesti kysyntään nähden. Koska kysyntä on vielä tänä vuonna melko heikkoa ja alkuvuoden lakot ovat vähentäneet vientiä, viennin odotetaan edelleen hieman vähenevän tänä vuonna. Vuodesta 2025 lähtien vienti kuitenkin kasvaa maailmankaupan elpessä.

Yksityinen kulutus on kasvanut, vaikka hintojen ja korkojen nousu ovat heikentäneet kotitalouksien ostovoimaa ja kuluttajan luottamus talouteen on ollut heikko. Vuonna 2025 yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu, kun korot laskevat, työllisyystilanne paranee ja kuluttajien luottamus kohentuu. Käytettävissä olevat reaalitytulot kasvoivat jo viime vuonna suurten palkankorotusten ja hidastuvan inflaation seurauksena. Myös sosiaalietuudet kasvoivat poikkeuksellisen paljon. Tänä vuonna nimellinen ansiokehitys hidastuu, mutta viime vuotta hitaampi hintojen nousu sekä työttömyysvakuutusmaksujen alennus nopeuttavat reaalitytulojen kasvua. Ensi vuonna hallituksen sopeutustoimet heikentävät tulojen kasvua, mutta työllisyyden toipuminen pitää tulot kasvussa.

Rakentaminen on ollut jyrkässä laskussa ja vähenee tänäkin vuonna. Korkojen lasku, tulojen kasvu ja patoutunut asuntokysyntä piristävät kuitenkin asuntomarkkinoita tämän vuoden aikana ja asuntorakentamisen toipuminen alkaa vuonna 2025. Muussa rakentamisessa lasku on ollut pienempi ja toipuminen voi alkaa jo asunrorakentamista aikaisemmin.

Työllisten määrä vähenee lievästi tänä vuonna, mutta kääntyy uudelleen kasvuun talouden toipuessa ja hallituksen työllisyystoimien ja maahanmuuton lisätessä työvoiman tarjontaa. Työllisyys laskee ennen muuta yksityisellä sektorilla. Suhdannetilanteen lisäksi työllisyyteen on vaikuttanut maahanmuuton selvä kasvu, joka on lisännyt sekä työvoiman että työllisten määrää. Vuosina 2025 ja 2026 työllisyys kasvaa noin prosentin verran vuosittain. Kysynnän kasvun lisäksi työllisyyttä tukevat hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet, joista ensimmäiset astuvat voimaan vuonna 2024. Vuonna 2026 15-64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 73,9 prosenttiin. Työttömyys kasvaa vuonna 2024, kun rakentamisen ja teollisuuden työpaikkojen väheneminen nostavat työttömyysastetta 7,9 prosenttiin. Ensi vuodesta alkaen työttömyys vähenee, mutta jää 6,9 prosenttiin vuonna 2026, mikä ylittää rakenteellisen työttömyyden tason Suomessa.

Julkisyhteisöjen rahoitusali jäämä oli vuonna 2023 noin 2,7 prosenttia suhteessa BKT: hen. Vuoden lopulla voimistunut laskusuhdanne heikensi verotuloja samalla, kun julkisten alojen nopea palkkojen sekä kustannusten nousu lisäsivät menoja. Kasvat korkomenot sekä varautumismenot painoivat erityisesti valtion taloutta.

Valtion- ja paikallishallinnon alijäämät eivät korjaannu tänä vuonna vaan pikemminkin syvenevät edelleen. Heikko talouden tilanne ei ennakoiki merkittävää paranemista verotulojen kertymiin, ja alkuvuoden kertymätiedot vahvistavat tätä kuvaa. Hyvinvointialueiden alkuvuonna raportoimat tiedot ovat myös huolestuttavia. Menojen nopea kasvu vaikuttaa jatkuneen vuoden ensimmäisinä kuukausina. Lisäksi sosiaaliturvasektorilla eläkemenot kasvavat nopeasti vielä tänä vuonna. Vaikka hallitus päätti kehysriihessä ja toisessa lisätalousarviossa toimista, jotka korjaavat alijäämää jo tänä vuonna, syö paikallishallinnon nopea menojen kasvu sekä vaimea verotulojen kertymä toimien tehoa.

Julkisen talouden keskeiset ennusteriskit voidaan tiivistää kahteen lähteeseen: reaalityalouden riskeihin sekä päätettyjen sopeutustoimien osin epävarmoiniin vaikutuksiin. Jos talous kasvaa ennustettua heikommin, julkisen talouden alijäämät kasvavat ennustetusta. Samoin käy, jos sopeutustoimien vaikutukset viivästyvät tai osoittautuvat arvioitua tai suunniteltua pienemmiksi.

Julkisen talouden suunnitelma 2025-2028

Valtiovarainministeriö arvioi talouskasvun olevan v. 2024 nollan tuntumassa. Talouden odotetaan toipuvan 1,6 % kasvuun v. 2025, mutta talouskasvun arvioidaan jäävän 1-1,5 prosentin haarukkaan vuosina 2026-2028. Suomen talouden rakenteellisena ongelmana on heikko tuottavuuden kasvu. Tuotannollisia investointeja sekä tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa on verrattain vähän ja nuorten koulutusaste on jäänyt alemmalle tasolle kuin muissa kehittyneissä teollisuusmaissa. Vaikka työllisyysaste on viime vuosina noussut merkittävästi, työttömyysaste on edelleen korkea ja osaavasta työvoimasta on pulaa talouden kasvaessa.

Julkisen talouden velkasuhde on noussut huomattavasti 15 viime vuoden aikana. Ilman julkista taloutta vahvistavia toimia velkasuhde jatkaa kasvuaan myös tulevina vuosina. Velkasuhdetta kasvattavat väestön ikääntymiseen liittyvä menojen kasvu, minkä lisäksi velan määrän kasvu yhdessä kohonneen korkotason kanssa kasvattavat valtion velanhoitomenoja merkittävästi. Lähivuosina julkista taloutta kuormittavat myös useat mittavat turvallisuuteen liittyvät hankinnat.

Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Suomen talous ei kasva v. 2024 viime vuoden prosentin laskun jälkeen. BKT kasvaa 1,6 % v. 2025 ja 1,5 % v. 2026. Työllisyys laskee hieman v. 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien kysynnän kasvun ja työllisyystoimien seurauksena.

Keskipitkällä aikavälillä talouden tuotannon arvioidaan kasvavan kohtalaisesti. Vuonna 2027 BKT:n arvioidaan kasvavan n. 1,3 % ja v. 2028 kasvun arvioidaan olevan noin 1,1 %. BKT:n kehitystä tukee muun muassa yksityisten investointien kasvu, jonka arvioidaan elpyvän markkinakorkojen laskun ja vihreään siirtymään liittyvien panostusten seurauksena. Työmarkkinoiden positiivisen kehityksen arvioidaan jatkuvan keskipitkällä aikavälillä.

Julkisen talouden rahoitusasema heikkeni v. 2023 hetkellisen paranemisen jälkeen ja heikkenee edelleen v. 2024, jolloin rahoitusasema on riippumattoman ennusteen mukaan 3½ % suhteessa BKT:hen. Suhdannetilanne jatkuu v. 2024 vaimeana, verotulojen kasvu on vaisua ja sosiaaliturvamaksujen tuotto supistuu. Toisaalta verotulojen kasvu piristyy v. 2025 ja päätetyt sopeutustoimet lisäävät verotuloja jo vuoden 2024 lopusta alkaen. Menoja lisäävät mm. korkomenojen ja etuusmenojen kasvu. Rahoitusasema paranee kehyskauden aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta huolimatta kuntataloudessa vallitsee edelleen tulojen ja menojen välillä rakenteellinen epätasapaino, joka uhkaa syventyä lähivuosina ilman uusia toimenpiteitä. Kuntien tulisi pystyä sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta.

Kunnilla on tehtäväkentän supistuttua aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, joten uhkana on sopeutuspaineen kohdistuminen aiempaa enemmän veroprocenttien korotuksiin. Kuntien välinen eriytyminen näkyy entistä enemmän myös kuntakentän näkymien ja tulevaisuudenhaasteiden eriytyminenä. Lapsi- ja nuorisoiäluokkien pienenemisen myötä tarvittaneen entistä enemmän kuntien välistä yhteistyötä erityisesti koulutuspalvelujen järjestämisessä. Myös osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen edellyttää uusia palveluiden järjestämistapoja. Näiden kehityssuuntien ja heikkenevien talousnäkymien myötä investointien tarkan tarveharkinnan tärkeys korostuu kunnissa.

Kuntatalouden toimintamenoja kasvattaa vuosina 2025-2028 etenkin hintojen nousu. Koulutuksen palvelutarve pysyy painelaskelmassa kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pientymisen vuoksi, mikä pitää toimintamenojen volyymikasvun negatiivisena. Poikkeuksen toimintamenojen laskevaan volyymikehitykseen muodostaa ainoastaan vuosi 2025, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Koulutuksen palvelutarpeen lasku ja pienenevä rahoitus haastavat toiminnan sekä palveluverkon sopeuttamiseen niitä kuntia, joissa lapsi- ja nuorisoiäluokat pienenevät. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on totuttuun tapaan hieman loivennettu, sillä monissa kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat rajalliset.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 % vuodessa vuosina 2025-2028. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kustannuskehitykseen. Kunta-alan ansiokehityksen oletetaan ennusteessa olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa vuosina 2025-2027 kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Työvoiman saatavuuden heikkous ja tiukat kelpoisuusehdot vaikeuttavat palvelujen järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista, mutta voivat myös johtaa tilanteeseen, jossa palvelujen tuottaminen kohtuullisin kustannuksin on entistä vaikeampaa.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien vastuulle. Muutos kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja reilulla 800 milj. eurolla v. 2025. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä näkyy v. 2025 henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna. Uudistus laajentaa kuntien

rahoitusvastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta, mikä puolestaan heijastuu v. 2025 avustusmenojen tason muutokseen. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen seurauksena entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen. Uusiin avustusmenoihin vaikuttaa etenkin työttömyyden kehitys, jonka on ennustettu asettuvan noin 6,6 prosenttiin vuosina 2025-2028, sekä muutokset työttömyysetuuksien tasoa määrittävässä kansaneläkeindeksissä.

Painelaskelman perusteella kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna v. 2024 n. -1,1 mrd. euroon ja v. 2025 jo n. -1,6 mrd. euroon. Vuosina 2026 ja 2027 toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee edelleen hieman: v. 2026 -1,8 mrd. euroon ja v. 2027 -2,0 mrd. euroon. Kun valtionosuuksiin tehtävät takautuvat sote-leikkaukset ja hallituskauden aikainen indeksijarru poistuvat, asettuu toiminnan ja investointien rahavirta v. 2028 -1,8 mrd. euroon. Vuosikatteet eivät riitä kehysvuosina poistoihin tai nettoinvestointeihin. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina. Sote-uudistuksen jälkeisessä kuntakentässä talouden liikkumavara on kaventunut huomattavasti ja palveluverkon ennakoiva suunnittelu ja investointien tarveharkinnan tärkeys korostuvat. Ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa, kiinteistöjen tehokas käyttö, kaupungistuminen, syntyvyyden pienentyminen sekä vihreä siirtymä edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja, joissa kuntien välinen yhteistyö korostuu.

Kuntatalousohjelma 2025-2028

Ensimmäinen sote-uudistuksen jälkeinen vuosi 2023 oli kunnille monella tapaa poikkeuksellinen. Uudistus vaikutti merkittävästi sekä kuntien toimintaan että talouteen. Kuntatalouden, sisältäen kunnat ja kuntayhtymät, tulos oli vahva ja samalla toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi positiiviseksi. Kertaluonteisilla sote-uudistukseen liittyvillä tekijöillä oli olennainen vaikutus positiiviseen tulokseen. Lisäksi uudistus heijastui myös kuntatalouden lainakannan sekä rahavarojen huomattavaan vähentymiseen, kun sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät siirtyivät varoineen ja velkoineen osaksi hyvinvointialueita.

Sote-uudistuksen johdosta myös kuntien tulo- ja menorakenne muuttuivat merkittävästi vuonna 2023. Verotulojen kokonaismäärä supistui 46 prosenttia ja valtionosuudet pienivät noin kaksi kolmasosaa. Samanaikaisesti kuntien toimintakulut puoliintuivat. Suurimmat vähennykset olivat palveluiden ostoissa, minkä myötä henkilöstökulut muodostivat suurimman osan toimintakuluista aiemman palvelujen ostojen sijaan. Sote-uudistuksen tulojen ja kustannusten siirron johdosta verotulojen, valtionosuuksien ja toimintakulujen reaalista muutosta on kuitenkin vaikea todentaa pelkästään tilinpäätöstietoja vertaamalla.

Hallituksen tavoitteena on, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen merkittävää kohenemistä, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,7 prosenttia vuonna 2027.

Hallitusohjelmassa valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallitusohjelman mukaisesti hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Hallitusohjelma sisältää monia kuntien toimintaan ja talouteen vaikuttavia uudistuksia. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Lisäksi jatketaan kiinteistöverouudistusta, jonka päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä arvoja. Hallitusohjelman ja hallituksen julkisen talouden suunnitelman päätösten mukaisesti kuntien toimintaedellytyksiä vahvistetaan myös kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentämällä tai kuntien maksutuloja lisäämällä. Julkisen sektorin tilaohjelma on käynnistymässä keväällä 2024.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille 1.1.2025. Samassa yhteydessä kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta laajenee. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin myönnetään täysimääräinen valtionosuusrahoitus.

Työllisyysalueita tulee olemaan yhteensä 45, joista 39 järjestää työvoimapalvelut vastuukuntamallilla ja kaksi kuntayhtymämallilla. Neljä kuntaa järjestää työvoimapalvelut itse. Uudistuksen yhteydessä kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Työttömän osallistuminen työllistymistä edistävään palveluun ei jatkossa enää katkaise kunnan vastuuta työttömyysetuuden rahoituksesta.

Kuntien roolia kotoutumisen edistämisestä vahvistetaan 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaisesti. Kunnille myönnetään rahoitusta muun muassa matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluihin, monialaiseen osaamiskeskustyyppiseen toimintaan, monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämiseen sekä työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,5 mrd. euroa vuonna 2025. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,5 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,5 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,5 mrd. euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2025 noin 3,2 mrd. euroa. Valtionosuus nousee vuoden 2024 talousarvioon verrattuna noin 690 milj. euroa. Valtionosuuden nousua vuonna 2025 selittää erityisesti TE-uudistuksen voimaantulo, minkä seurauksena kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin sisällytetään työja elinkeinopalveluiden rahoitus sekä korvaus työttömyysetuuksien laajenevasta rahoitusvastuusta. Uudistuksen yhteydessä valtionosuuteen tehtävät siirrot ovat yhteensä noin 874 milj. euroa.

Vaikka valtionosuuteen tehdään 277 milj. euron pysyvä lisäys vuonna 2025 lähtien lieventämään sote-siirtolaskelmien päivityksestä johtuvaa vähennystä, vuonna 2025 valtionosuutta pienentävät sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille

siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta aiheutuvat erät. Kunnallisverotuksen efektiivisyyttä lisätään poistamalla tulosta tehtävä ansiotulovähennys ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämä kaventaa hallitusohjelman mukaisesti kuntien nimellisten ja efektiivisten veroprosenttien välistä eroa. Toimenpide on kustannusneutraali lisäten kuntien verotuloja 340 milj. eurolla ja vähentäen vastaavasti kuntien verotulomenetysten korvauksia.

Hallitusohjelma sisältää monia tavoitteita varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön osalta. Osana perusopetuksen vahvistamista perusopetuksen tuntijakoon lisätään kolme vuosiviikkotuntia 1.8.2025. Lisäksi hallitus uudistaa esi- ja perusopetuksen tukea ja vakiinnuttaa perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tasa-arvorahoituksen. Vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjiltä vähennetään valtionosuuden perusteena olevia suoritteita aiempien päätösten mukaisesti.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla valtion kuntia koskevia toimenpiteitä ovat erityisesti julkisen henkilöliikenteen ostojen tukeminen, MAL-sopimusmenettelyiden jatkaminen sekä valtionrahoituksen ohjaaminen kuntien kävely- ja pyöräilyhankkeisiin. Ympäristöministeriön hallinnonalalla merkittävimpiä kuntien toimintaan vaikuttavia muutoksia kaudelle 2025-2028 ovat asuntotuotantoon kytkeytyvä korkotukivaltuuden korottaminen, erityisryhmien investointiavustuksen vähentäminen sekä rakentamislain muutokset.

Vuonna 2024 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kääntyvän 1,1 mrd. euroa negatiiviseksi, sillä kuntien menot jatkavat kasvuaan. Samalla valtionosuudet pienentyvät, ja verotulot supistuvat sote-uudistukseen liittyvien niin kutsuttujen verohäntien poistuessa. Verohännillä tarkoitetaan tilannetta, jossa kunnat saivat vuonna 2023 verotuloja sote-uudistusta edeltävän laajemman veropohjan mukaan.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena. Kevään julkisen talouden suunnitelman nettovaikutus on kuntataloutta vahvistava. Silti kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee kehysvuosina noin 1,6-2,0 mrd. euroa negatiiviseksi. Vuonna 2023 kuntatalouden lainakanta oli noin 19,6 mrd. euroa, ja painelaskelmassa se uhkaa nousta tarkastelujakson lopulla 26,8 mrd. euroon.

Synkkenevä kuntatalouden tilanne asettaa haasteita taloudenpidolle ja vaatii huolellista suunnittelua ja toimenpiteitä tulevaisuuden varalle. Kuntatalouden menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, mikäli kunnat ja kuntayhtymät pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2024 yhteensä noin 13,8 mrd. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot alenevat runsaalla 5 prosentilla. Vuonna 2025 verotulojen ennustetaan kasvavan 5 prosenttia. Vuonna 2025 kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan noin 10,3 mrd. euroa ja kuntien yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 1,7 mrd. euroa. Kiinteistöveron tuotto olisi arvion mukaan noin 2,4 mrd. euroa vuonna

2025. Vuonna 2024 voimaan tulleen kaivosmineraaliveron tuoton arvioidaan olevan noin 31 milj. euroa vuonna 2025. Tästä kaivosten sijaintikuntien osuus olisi noin 19 milj. euroa.

Kunnallisveron tuottoon kehyskaudella vaikuttavat etenkin hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veromuutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys. Yhteisöveron tuottoennuste pohjautuu kansantalouden tilinpidon toimintaylijäämäennusteen kehitykseen. Tämän lisäksi yhteisöveron tuottoon kehyskaudella vaikuttavat veroperustemuutokset. Kehyskaudella kiinteistöveron tuoton arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 2,3 prosentin vuosivauhtia.

Vuonna 2024 kuntatalouden tilanne heikkenee kaikissa kuntakokoryhmissä, mikä selittyy pääosin verotulojen vakiintumisella sote-uudistuksen jälkeiselle tasolle. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessään kuntataloutta vahvistavista toimenpiteistä, mutta siitäkin huolimatta vuodesta 2025 eteenpäin toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän kaikissa kuntakokoryhmissä. Kehyskauden loppua kohden mentäessä kaikkien kuntakokoryhmien toiminnan ja investointien rahavirta painuu negatiiviseksi. Ryhmien väliset, mutta myös ryhmien sisäiset erot ovat toisinaan kuitenkin suuria.

Kunnallisveron laskennallinen korotuspaine kasvaa tarkastelukauden loppua kohden mentäessä koko maan tasolla, mutta vuonna 2028 heikkenevä tilanne tasoittuu vuoden 2023 valtionosuuksien takaisinperinnän ja hallitusohjelman mukaisen peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarrun poistuessa. Kuitenkin kuntakokoryhmittäin tarkasteltuna kaikissa kuntakokoryhmissä on laskennallista korotuspainetta tarkastelukauden aikana. Vuonna 2024 negatiivisen vuosikatteen kuntia arvioidaan olevan 14, mutta kehyskauden loppua kohti mentäessä määrä kasvaa merkittävästi erityisesti pienten kuntien kuntakokoryhmissä. Tilannetta voi pahentaa entisestään veropohjan heikkeneminen, joka muodostaa uhkan varsinkin pienten kuntien kuntakokoryhmissä, jos väestöennusteen mukainen demografiakehitys ja maan sisäinen muuttoliike jatkuu ennustetun kaltaisena. Kuntatalouteen vaikuttaa kehyskaudella monet eri epävarmuutta aiheuttavat muutostekijät.

Rautalampi: tilinpäätös 2023 ja taloudellinen tilanne

Rautalammin kunnanvaltuusto hyväksyi 289.143 euroa alijäämäisen talousarvion vuodelle 2023. Lopullinen tilinpäätös toteutui 622.996 euroa alijäämäisenä, mikä oli noin 300 000 euroa talousarviota heikompi tulos. Tulosta painoi alas Rautalammin Rakennus Oy:n alaskirjaukset pääomalinasta sekä osakkeiden arvosta. Lisäksi Kuopion kaupungin ilmoitus tammikuussa 2024 varallaolokorvausten maksuunpanosta aiheutti Rautalammin kunnan 1,7 %:n osakkuudella yhteensä 424,724 euroa varallaolokorvauksen maksuvelvoitetta, mikä jouduttiin pakollisena menovarauksena kirjaamaan kunnan vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Lisäksi kokonaisuutena vuoden 2023 ajantasaista talousseurantaa haittasi Kuntalaskennan puutteellinen kirjanpito. Kirjanpidon ongelmat tulivat esiin lokakuussa, mutta todellisuudessa karutotuus selvisi vasta vuoden 2024 puolella.

Ylijäämäinen kumulatiivinen kunnan taseessa on noin 3.1 miljoonaa vuoden 2023 lopussa. Alijäämien kattamisvevoitetta ei siis ole, mutta toisaalta "puskuri" summa ei

ole merkittävä vaan hupenee jo talousarvion 2024 suunnitelmavuosien 2024-2025 osalta tuntuvasti. Siksi talouden tasapainottamisen keinoja on edelleen löydettävä aktiivisesti. On selvää, että useamman vuoden talouden tasapainottaminen on viilannut jo kulurakennetta. Nyt tehtävät toimet on kohdistuttava toimintakulujen, lähinnä ostopalveluiden vähenemiseen, mutta erityisesti toimintojen tehostamiseen jopa palvelun laadun heikkenemisen hyväksyen. Lisäksi uusia tulovirtoja on löydettävä kunnan varsinaisten toimintatuottojen ulkopuolelta.

Arvio kunnan tulevasta kehityksestä

Yleisesti kuntatalouden tilanteen on ennakoitu heikkenevän vuodesta 2024 alkaen kun poikkeuksellisia eriä (verohäntiä) ei enää saada. Lisäksi valtionosuuksien täsmäytys vaikuttaa kuntien valtionosuuksiin vähentävästi vuodesta 2024 alkaen ja se tehdään jälkikäteen myös vuoden 2023 osalta. Hyvinvointialueiden tulo vuoden 2023 alusta lukien toki selkeytti kuntien talouden hallintaa, mutta toisaalta haastaa kuntien taloutta leikaten merkittävän osan kuntien tulopohjaa. Sote-uudistuksen myötä syntynyt uusi yhdyspinta hyvinvointialueiden kanssa hakee vielä lopullista muotoaan. Velat ja vastuut jäävät kuntiin ja epävarmuus kuntien ja hyvinvointialueiden tulomuodostuksesta on edelleen olemassa. Kohoavat kustannukset, turvallisuuspoliittinen epävarmuus ovat myös tekijöitä, joita ei ole pystytty vielä kokonaisuudessaan arvioimaan lähivuosien osalta. Lisäksi kunta-alan palkkaratkaisu kohottaa merkittävästi kuntien kustannuksia.

Rautalammin kunnan taloutta tulevat rasittamaan tänä vuonna(2024) pelastuslaitoksen varallaolokorvausten perintä, jonka lopullista summaa odotellaan vielä Kuopion kaupungilta. Lisäksi jo nyt tiedetään, että virastotalon alaskirjaus on noin 350 000 euroa. Arvioitaessa toimintatuottoja näyttää, ettei talousarviossa tulla pysymään vaan tulot jää odotettua heikommaksi. Kunnan toimintojen ulkopuolelta olevia tulolähteitä on niukasti, eikä suunnitelmissa olevat (esim. tuulivoima-, aurinkovoimaverotulot) ole ainakaan lähivuosien tuloja piristämässä. Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää menojen kasvun hillintää kaikkien toimintojen osalta. Merkitäviä tuloksia on saavutettavissa vain rakenteellisten uudistusten kautta, joihin usein liittyy totutusta palvelunlaadusta tinkiminen. Mikäli ja kun hyvinvointialue luopuu vuokrasopimusten nykyisestä laajuudesta on tuloihin vuokratuloihin jäämässä merkittävä vajaus verratuna nykyiseen. Kunnan taloutta tulee haastamaan myös tytäryhtiä Asunnonhankinnan ja vuokra-asumisen kehittäminen, mikä tulee vaatimaan kunnan rahoittamisjärjestelyitä.

TE-palvelujen siirtyminen kunnan vastuulle on myös iso riski ja jo nyt näyttää, että siihen varattu valtionosuus ei tule kattamaan tarvittavia palveluja.

Investoinneista tulee laatia priorisointilista toimialoittain, investoinnin jaksoutuessa useammalle vuodelle tulee investoinnista esittää myös sen kokonaiskustannusarvio. Myös investointien kustannusarviot tulee esittää luotettavalla tavalla, jotta voidaan varmistua, että investointi ei todellisuudessa nouse merkittävästi arvioitua suuremmaksi.

Toiminnalliset tavoitteet tulee johtaa Rautalammin kuntastrategian pohjalta ja tavoitteen toteutumista pitää pystyä arvioimaan/mittaamaan. Vuoden 2025 raamin pohjana on vaade hallitusta ja maltillisesta kulukehityksen kasvusta. Kustannustason

kasvu tulee sopeuttaa kunnan tulopohjaan. Käytännössä kulujen osalta tulee pitäytyä kuluvan vuoden tasossa, huolimatta siitä, että yksistään palkkakulujen osalta on odotettavissa noin 2 % kulujen kasvu vuodelle 2025. Rajallisten resurssien kohdentamisessa tarvitaan toimialoittain priorisointia ja valintoja palvelujen sekä palvelutason suhteen. Palvelujen ja palveluverkoston sopeuttamista tarvitaan tarkoituksenmukaiseen käyttäjämäärään. Talouden tasapainossa pitämisestä tulee kaikkien toimialojen pitää huolta.

Liitteenä on suunnitelma vuoden 2025 talousarvioraamien osalta. Edellisvuoden tapaan raami esitetään ulkoisten tulo- ja kuluerien muodossa, mikä sitoo myös toimialojen budjetoitua. Sisäisten- ja laskennallisten erien arviointi on ollut muuttuneiden ja edelleen muuttuvien rakenteiden myötä erityisen hankalaa. Uuden kunnan toimialojen hallinnolliset palveluvelvoitteet eivät ole vähentyneet uudistuksen myötä.

Tämän hetkisten lähtötietojen perusteella ensi vuoden talousarvioraamissa vuosikate on 569.618 euroa. Vuosikatearvio ei tule kattamaan poistoja eli tulos on sen perusteella alijäämäinen. Raamin alijäämä on noin -361.196 euroa. (luvut perustuvat taloussuunnitelmaan 2025) Lisäksi tiedossa on virastotalon alaskirjaus (noin 350.000 eur) mikä lisää alijäämän kokonaismäärää saman verran. Kun talousarviota 2024 verrataan ensimmäisen 6 kk:n todelliseen kertymään ja arvioidaan sen perusteella tulevaa tilinpäätöstä 2024 näyttää tulos muodostuvan selkeästi huonommaksi kuin vuodelle laadittu talousarvio. Suuntaus on huolestuttava. Talousarviolaadinnan edetessä arvioita ja laskelmia täydennetään tarvittaessa ennusteiden tarkentuessa. Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää nyt menokehityksen hillintää kaikkien toimialojen osalta.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Salassapidettävät tiedot poistettu.

Kunnanjohtaja ehdottaa, että kunnanhallitus hyväksyy talousarvion laadinnan pohjaksi liitteenä olevan raamin ja velvoittaa toimialoja laatimaan talousarvion, siten että vuosi 2025 tilikauden tulos on tasapainossa (nollatulos). Tarvittaessa tätä ohjeistusta tarkennetaan myöhemmin syksyllä aikataulujen ja muun tarpeellisen osalta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Toimialat,talousarvion laatijat.

§ 192

Ostotarjous tontista, Kuutinranta tontti 14

RauDno-2024-454

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Sepponen
anu.sepponen@rautalampi.fi
kunnanjohtaja

Rautalammin kunta on saanut ostotarjouksen Kuutinrannassa sijaitsevasta omakotitalotontista numero 14. Tontti on lohkomaton ja koko on noin 2697m²

Alueelle on vahvistettu hintataso 10eur/m² . Nyt saatu tarjous on noin 5,56 eur/m² eli 15.000 eur. Tarjouksessa todetaan, että kunta voi hyödyntää tontilla sijaitsevan puuston. Tarjous on voimassa 30.9.2024 saakka.

Kuutinrannan omakotitaloalueella ei ole toistaiseksi myyty yhtään omakotitalotonttia, toisin kuin Kilpilammen alueelta, jossa myytyjä tontteja on kolme.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanjohtajan päätösehdotus on, että kunnanhallitus päättää hyväksyä saadun tarjouksen ja esittää sitä edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Linda Nissinen esitti, että kunta tekee vastatarjouksen 8 €/ m². Lisäksi hän esitti, että tonttien hinnat valmistellaan uudelleen.Tiina Puranen kannatti esitystä.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Ostotarjouksen tekijä, kj.

Tekninen lautakunta, § 40,05.09.2024
Kunnanhallitus, § 193, 16.09.2024

§ 193

Määräalan ostotarjous 686-408-66-8 kiinteistöstä

RauDno-2024-450

Tekninen lautakunta, 05.09.2024, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:
Ari Lindgren
ari.lindgren@rautalampi.fi
tekninen johtaja

Liitteet

- 1 Nuapurin takapuolen ostotarjous + kartta.pdf
- 2 As.kaava.pdf

Kuntaan saapui noin 1700 m²:n kokoisen määräalan ostotarjous.

Tarjouksen määräala sijaitsee **686-408-66-8** kiinteistöllä (Ravintola Nuapurin takapihalla).

Neliö hinnaksi tarjottiin 2,50 € /m². Näin ollen alueen hinnaksi tulisi noin 4250 €.

Tarkka pinta-ala määriytyisi lohkomisvaiheessa.

Alueella vallitsee vuonna 1986 hyväksytty asemakaava (liitteenä). Alue on kaavassa liikerakennusten korttelialue.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Elinvoima ja hyvinvointi:
- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Ari Lindgren, tekninen johtaja

Lautakunta päättää hyväksyä tarjouksen ja esittää asiaa edelleen kunnanhallitukselle.

Päätös

Lautakunta päättää hyväksyä tarjouksen 2,5 €/m² + kaikki kaupasta johtuvat kulut ja maksut.

Ja esittää asiaa edelleen kunnahallitukselle.

Kunnanhallitus, 16.09.2024, § 193

Valmistelija / lisätiedot:
Ari Lindgren
ari.lindgren@rautalampi.fi
tekninen johtaja

Liitteet

1 Nuapurin takapuolen ostotarjous + kartta.pdf
2 As.kaava.pdf

Kuntaan saapui noin 1700 m²:n kokoisen määräalan ostotarjous.

Tarjouksen määräala sijaitsee **686-408-66-8** kiinteistöllä (Ravintola Nuapurin takapihalla).

Neliöhinnaksi tarjottiin 2,50 € /m². Näin ollen alueen hinnaksi tulisi noin 4250 €.

Tarkka pinta-ala määriytyisi lohkomisvaiheessa.

Alueella vallitsee vuonna 1986 hyväksytty asemakaava (liitteenä). Alue on kaavassa liikerakennusten korttelialue.

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää hyväksyä tarjouksen 2,5 €/m². Ostaja maksaa kaikki kaupasta johtuvat kulut ja maksut.

Päätös

Linda Nissinen esitti, että kunta tekee vastatarjouksen 5€/m². Tiina Puranen ja Sinikka Korhonen kannattivat esitystä.

Koska oli tehty pohjaesityksestä poikkeava, kannattattu esitys, puheenjohtaja päätti, että asiasta äänestetään.

Ne, jotka kannattavat pohjaesitystä äänestävät "jaa". Ne, jotka kannattavat Linda Nissisen ehdotusta, äänestävät "ei".

Suoritettussa äänestyksessä pohjaesitystä kannattivat Matti Kärkkäinen, Anne Karhunen ja Tuomo Hänninen.

Linda Nissisen esitystä kannattivat Tiina Puranen, Sinikka Korhonen ja Linda Nissinen.

Koska äänet menivät tasan, ratkaisi puheenjohtaja ääni. Pohjaesitys tuli päätökseksi äänin 3-3, puheenjohtajan äänestäessä pohjaesityksen puolesta.

Tiedoksi

Ostotarjouksen tekijä, kj, tekninen johtaja.

§ 194

Lautakuntien pöytäkirjat

Valmistelija / lisätiedot:

Merja Koivula-Laukka

merja.koivula-laukka@rautalampi.fi

hallintojohtaja

Oheismateriaali

1 Pöytäkirja-Nuorisovaltuusto - 21.08.2024, klo 13_31 (1).pdf

2 Pöytäkirja_Tekninen_lautakunta__05.09.2024__klo_16_52.pdf

3 Pöytäkirja_Hyvinvointilautakunta__10.09.2024__klo_17_00.pdf

Kunnanhallituksen tietoon esitellään seuraavat lautakuntien pöytäkirjat:

1. Rautalammin nuorisovaltuusto RauNon pöytäkirja 21.8.2024

2. Teknisen lautakunnan pöytäkirja 5.9.2024

3. Hyvinvointilautakunnan pöytäkirja 11.9.2024

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää merkitä pöytäkirjat tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 195

Ilmoitusasiat

Valmistelija / lisätiedot:

Merja Koivula-Laukka

merja.koivula-laukka@rautalampi.fi

hallintojohtaja

Toimielimen tietoon esitellään seuraavat asiat:

1. Kutsu Jätekukko Oy:n osakasinfoon 3.10.2024

2. Maakuntahallituksen pöytäkirjanote 26.8.2024

3. Kutsu Koto24-keskustelutilaisuuteen 3.10.2024

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Ilmoitusasiat merkitään tietoon saatetuksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 196

Kunnanjohtajan ajankohtaiskatsaus

RauDno-2024-446

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Sepponen

anu.sepponen@rautalampi.fi

kunnanjohtaja

Kunnanjohtajan katsaus ajankohtaisiin sekä valmistelussa oleviin asioihin.

Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)

- Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta
- Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta

Ehdotus

Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee ajankohtaiskatsauksen tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi tiedokseen:

- HVA, kiinteistöjen vuokrasopimukset neuvotellaan syksyllä uudelleen. Vuokraperusteena markkinahinta, vuokrasopimukset voimassa toistaiseksi, 12 kk irtisanomisaika.
- Perhekeskus häviämässä?, HVA ehdotus kohtuuton, kunnanhallitus ottaa kantaa.
- Savon ICT: tehty skannausta verkosta, yhteistyön syventämisestä neuvotellaan.
- Digiturvamalli otetaan käyttöön.
- Teollisuusalue, tiet ja liittymät, urakat käsittelyssä lähiaikoina. Teollisuusalueen laajennus joudutaan kilpailuttamaan uudelleen. Rahoitus haetaan uudestaan.
- PeeÄssä on jätetty rakennusluvan, hanke käynnistyy lokakuussa.

Muutoksenhakukielto

§175, §176, §177, §179, §183, §184, §185, §195

Muutoksenhakukielto

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta ei saa tehdä. (Kuntalaki 410/2015 § 136)

Oikaisuvaatimus

§178, §180, §181, §182, §187, §188, §193, §194

Oikaisuvaatimusohje

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen (Kuntalaki § 134). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Rautalammin kunnanvirastoon määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Rautalammin kunnan kunnanhallitus

Kuopiontie 11, 77700 Rautalampi

Sähköpostiosoite: rautalammin.kunta@rautalampi.fi

Puhelinnumero: 040 164 2000

Kunnanvirasto avoinna: ma – pe 09.00 – 15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja se on tekijän allekirjoitettava. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Rautalammin kunnan neuvonnasta, Kuopiontie 11, 77700 Rautalampi, sposti: rautalammin.kunta@rautalampi.fi ja puhelin 040 164 2000. Kunnanvirasto on avoinna ma-pe klo 9-15.